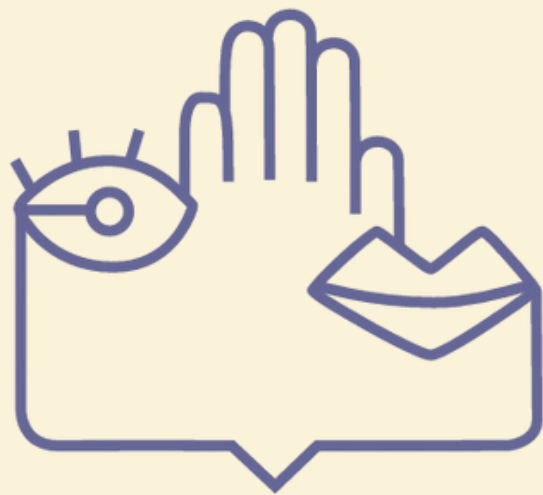

WERKPLAATS *IMMATERIEEL* ERFGOED

een terugblik op
2024

T

wintig jaar: al zo lang zetten we ons in voor immaterieel erfgoed in Vlaanderen en ver daarbuiten.

Hieronder lees je hoe Werkplaats immaterieel erfgoed - in het eerste jaar van de beleidsperiode 2024-2028 - de inzet rond het borgen van immaterieel erfgoed waar heeft gemaakt. Dit deden we binnen de contouren van zeven strategische streefdoelen.

WE MAKEN IMMATERIEEL ERFGOED ZICHTBAAR

Samen met zo veel mogelijk partners maken we de **rijkdom en diversiteit van immaterieel erfgoed** in Vlaanderen en Brussel zichtbaar op **immaterieelerfgoed.be**. De mensen die de gebruiken levend houden, zetten hun erfgoed er *zelf* in de kijker. Ze worden daarbij geholpen door **het team van de Werkplaats**. **We begeleiden immaterieel-erfgoedbeoefenaars in het redactieproces om tot een vlotte beschrijving van hun erfgoed te komen.** Meer en meer wordt deze ondersteuning **ook door andere actoren geboden**. En daar kunnen we alleen maar enthousiast over zijn!

IMMATERIEELERFGOED.BE: EEN WEBSITE GEVULD DOOR IEDEREEN

OD
1.1

De Werkplaats begeleidt doorlopend allerlei groepen, gemeenschappen en individuen die komen aankloppen om hun erfgoed te registreren:

- Sint-Rochusbeeweg Binkom
- De pompoenteelt en pompoenactiviteiten in Kasterlee
- Een moestuinplan(ning) maken
- Esperanto spreken
- Telen van witloof in de kelder van de Sint-Amanduskerk
- Taxidermie. Opzetten van vogels in Stuivenberg
- Sint-Antonius vieren in Koningshooikt
- Kinderliedjes zingen
- Sint-Martinusprocessie Kerkom
- Bewerken van vers hout
- Zeewijding Zeebrugge
- Onze-Lieve-Vrouw-Ommegang in Westrozebeke
- Marionettentheatervoorstelling maken in Kallemoeie
- Handboogschieten staande wip
- Brood bakken in Vlaanderen
- Speculaas bakken
- Suikerkunst maken
- Diamanthandel en -bewerking in Vlaanderen en België
- Diamantbewerking in Brugge
- 'TSOUGKRISMA'! Rode eieren tikken op Grieks-orthodox Pasen
- Rijden met een billenkar aan de Belgische kust
- Schieten op staande en liggende wip bij Schuttersgilde Sint-Sebastiaan in Drogenbos
- Olieslaan
- Tomorrowland
- Kerstliederenzang
- Straattheater spelen in het Sintrûins dialect
- Het rijden met traditionele aanspanning
- Het bespelen van de Apinti-drum in de Marrongemeenschappen
- Het maken van Hasseltse speculaas
- Sacramentsprocessie Veldwezelt
- Koetsieren, het mennen van stadskoetsen, in Brugge
- Norouz
- Oriëntaalse buikdans
- De fietsende fanfare
- Cartomancy: De toekomst voorspellen aan de hand van kaarten
- Verven met natuurlijke kleuren uit planten
- Driekoningen- en Kerstliederen zingen met de Sterzingers in Zottegem
- Carnaval Heist
- Scheepsmodellen bouwen in flessen
- Sinte-Katriena zingen in Arendonk
- De Kerststallen in Waasmont, Walsbets en Wezeren

Natuurlijk verven met planten © Pigmento vzw

Heist Carnaval © Nathalie Serreyn

De Werkplaats zet actief in op het in beeld brengen van immaterieel erfgoed uit bv. ondergerepresenteerde regio's, thema's of groepen. We zetten onze schouders hiervoor mee onder specifieke projecten of campagnes:

73 REGISTRATIES I.K.V. 'BELEVING'

BEelden van LEvende Volkscultuur In Nieuwe Gedaanten' (2022-2024)

| Project i.k.v. bovenlokale Cultuurwerking

Betrokken organisaties: Limburgs Volkskundig Genootschap & Werkplaats immaterieel erfgoed

Doel: samen met tientallen vrijwilligers immaterieel erfgoed uit de eerder ondergerepresenteerde regio Belgisch-Limburg in kaart en beeld brengen

- Koningschieten in Geneiken (Lummen)
- Het oprichten en onderhouden van bermmonumenten
- Sint-Kristoffel bedevaart in Opgrimbie
- Kruidwisiwijding in Elen
- Hubertusfeesten in Wiemesmeer
- Barbaraviering in Paal
- Heilig Paterke
- Druiven eten voor nieuwjaar
- La Befana
- Boekentaswijding tijdens de Heidefeesten: steek de boekentasjes maar in de lucht
- Kerstversiering in Tuilt
- Sculpturen maken met een kettingzaag
- Vaisakhi en Nagar Kirtan
- Spaghetti Slurpen
- Het maken van de lemen ark voor de processie in Alt-Hoeselt
- Het gebruik van vuurpotten bij de fruitteelt
- Tonpraten
- Hanenzingen in Wintershoven
- Sacochen werpen in Alken
- Pysanky. Eieren beschrijven
- Schijt je rijk in Maasmechelen
- De stoel van Sint-Lutgardis in Borgloon
- Malbroekverbranding in Kessenich
- Putvegen in Kessenich
- Smigus Dyngus: Water gooien op Paasmaandag
- Voortuinversiering in Meeuwen
- Het kweken van de grootste zonnebloemen in Meldert
- Duivensport
- Opruimactie van de Ahmadiyya gemeenschap
- Turkse (islamitische) begrafenissen
- 'De 'Ziepkisterees' van Tongerlo
- De kerstster van Vlijtingen
- De zevenjaarlijkse kroningsfeesten in Tongeren
- Reuzin Leyn Weckx, de Putheks van Heusden-Zolder
- Konijndorsen in Kanne
- Meiavond in Hasselt
- Het maken van een jaaroverzicht in Lego-blokken
- Moederdag
- Stopke kappen of schremmeke schieten: Stopke kappen in Beverlo
- Merklappen borduren
- Sinterklaas in Hasselt
- Soefidansen
- Het maken van Voerense 'Platz'-koek
- Palmprocessie Sint-Truiden
- Flitsschieten
- Tavla en Okey spelen
- Zandstrooien in Lommel
- Rozenhoedjes bidden en vieren aan 'Ons kapelleke' in Eik
- Van vliersiroop tot vlierkomboecha: het doorgeven van kennis over toepassingen met de vlierstruik
- Het versieren van voortuinen: een nieuwe voordeur
- Sparen met een spaarkas op café
- Vrijgezelligheid in Bree
- De traditie van de nagelboom in Voeren
- Lichtstoet in Vlijtingen
- De traditie van straten versieren in Borgloon, de Tongersesteenweg
- Goede vrijdagprocessie van de Griekse gemeenschap
- De traditie van de boekentas aan de vlaggenstok ophangen
- Het maken van fruittobben in Sint-Truiden
- Het maken van rijstvlaai in Kanne
- Aprilgrappen
- Sint-Antoniusvieringen in Herent (Pelt)
- Vuurfestival in Broekom en Zonhoven, 'Hololool'
- De suisse, Zwitserse wacht of 'pikman' van de basiliek van Tongeren
- Fierljeppen in Hamont
- Het maken van stroop van Vroelingen
- Dansen op folkmuziek - Folkdansen op bal@herk
- De bevrijdingsfeesten in Borlo
- Het verdelen en eten van 'Pèèrdskeutele' in Eisden-Dorp
- Sint-Antoniusvieringen in Hoksant (Hechtel-Eksel)
- Jachthoornblazen op Fürst-Pless- en Parforcehoorn in Limburg
- Beugelen in Noord-Limburg
- Katapult- of flitsschieten
- Stopke kappen of schremmeke schieten: Schremmeke schieten in Meldert

Soefidansen © Luk Indesteege

26 REGISTRATIES I.K.V. 'WAT GEEFT ZIN?'

'Wat geeft zin? Praktijken, tradities en gewoonten die jij beleeft in het kader van jouw levensbeschouwing'

| Thematische registratiecampagne

Betrokken organisaties: PARCUM, KADOC KU Leuven & Werkplaats immaterieel erfgoed

Doel: de diversiteit aan immaterieel erfgoed gelinkt aan religie en levensbeschouwing zichtbaar maken

- Afscheid nemen van een overledene volgens de Anglicaanse Kerk
- Afscheid nemen van een overledene volgens gebruiken uit het Tibetaans boeddhisme
- Afscheid nemen van een overledene volgens het Zenboeddhisme
- Afscheid nemen van een overledene volgens het Hindoeïsme
- Afscheid nemen van een overledene volgens de Islam
- Afscheid nemen van een overledene volgens de Orthodoxe Kerk
- Afscheid nemen van een overledene binnen de Rooms-Katholieke Kerk
- Het maken van de lemen ark voor de processie in Alt-Hoeselt
- Opruimactie van de Ahmadiyya gemeenschap
- Goede Vrijdagprocessie van de Griekse gemeenschap
- Rozenhoedjes bidden en vieren aan 'Ons kapelleke' in Eik
- Afscheid nemen van een overledene volgens de Verenigde Protestantse Kerk
- Afscheid nemen van een overledene volgens de Pinkstergemeente
- Afscheid nemen van een overledene volgens het Vrijzinnig Humanisme
- Loofhuttenfeest
- Gastvrijheid in de Anglicaanse kerk
- Lila-ritueel van de Gnawa
- Het Icoon Moeder Gods in Antwerpen
- Mezoëza
- Allerheiligenbegankenis in Diest
- Mariakapelletjes versieren in Lille
- Soefidansen
- Smigus Dyngus: Water gooien op Paasmaandag
- Vaisakhi en Nagar Kirtan
- Islamitische uitvaartrituelen

De Werkplaats geeft erfgoed- en andere organisaties advies over hoe zij ook kunnen ondersteunen bij het registreren van immaterieel erfgoed:

10 REGISTRATIES I.K.V. 'ARBEID ADEL'

| Project over ambachten, agrarisch erfgoed en bedrijfserfgoed

Betrokken organisatie: Erfgoedcel Kempens Karakter met ondersteuning van de Werkplaats

Doel: ambachten, agrarisch en bedrijfserfgoed uit de regio in de kijker te zetten en registreren

- Klassieke gitaren bouwen
- Graan malen in de stenen molen 'in Stormen Sterk'
- Houten pennen maken
- Traditioneel glasblazen bij The Glassfarm
- Keramisch theeservies maken
- Korenpikken in Lille
- Mandenvlechten uit wilg
- Pyrografie, het bewerken van hout met hitte
- Smoutebollen maken in koolzaadolie
- Bierbrouwen in 't hofbrouwerijke in Beerzel

Traditioneel glasblazen
© Axel Mathieu Photography

11 REGISTRATIES DOOR ERFGOEDCEL KEMPENS KARAKTER I.S.M. STAD/MUSEUM LIER

- Vlaaienloten in Putte
- Duivenwijding Grobbendonk
- Herenthouts karnaval
- Het struifvogelspel spelen in Lier
- Kruiskensmarkt ok Goede Vrijdag
- Lintjes binden aan de kapel van Kruiskensberg om een goede man te vinden
- Spel van de Roetaert Mariakapelletjes versieren in Lille
- Heikermis in Berlaar
- De Ronde van Noorderwijk
- De Mariale kinderprocessie in het begijnhof van Lier
- Pannenkoeken bakken met Maria-Lichtmis in Noorderwijk

Landelijke dienstverlener CEMPER bleef op het elan van een eerdere thematische registratiecampagne verderwerken in 2024, en werkte mee aan **14 REGISTRATIES ROND PODIUMKUNSTEN**

- Swingdansen in Vlaanderen
- Bluesdansen in Vlaanderen
- Speciale effecten creëren in theaters
- Volgspots bedienen
- Belichten van de scène
- Geluidseffecten creëren in theater
- Trekkenwanden bedienen

- Werken met touwen als technieker
- Communiceren achter de scène
- Werken met houten machinerie in theaters
- Peruaanse dans in Brussel
- Het dansen van Kadril
- Cello's bouwen uit composietmaterialen
- Draadpoppen maken

Communiceren achter de scène
© Jesse Jansens

Kadril dansen
© Yvan Vandenbogaerde en An Jennen

Peruaanse dans
© Eva Jordan

Stedelijke ambtenaren in bijvoorbeeld Diest en Veurne leiden erfgoedgemeenschappen uit hun stad actief toe naar immaterieelerfgoed.be

- Boerenwormkruid en het maken van Diestse Kruidkoeken
- Drinkceremonie Koninklijke Sint-Sebastiaansgilde Diest
- Koffie branden bij Stroobants Koffie in Diest
- Gildedansen- en feesten Sint-Barbaragilde Diest
- Allerheiligenbegankenis in Diest

- Sint-Maartenstoet met babeluttenworp in Veurne
- Sinksenbruid op de kleuterschool 't Voelsprietje in Veurne
- De belleman van Veurne
- Slaapmutsenworp op Koekenzondag in Veurne

In 2024 werden 173 nieuwe praktijken toegevoegd op immaterieelerfgoed.be! Sinds de start van dit digitale platform voor immaterieel erfgoed in 2012 staan er nu in totaal 581 praktijken op verzameld.

Op immaterieelerfgoed.be vind je de **Grote Verzameling** van immaterieel erfgoed in Vlaanderen. Via een duidelijk icoontje - ★ - kan je zien welke erfgoedpraktijken uit dit overzicht ook erkend zijn op de **Inventaris Vlaanderen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed**. Anno 2024 zijn er **78 praktijken erkend** op die Inventaris.

MEER BEKENDHEID EN DRAAGVLAK VOOR IMMATERIEEL ERFGOED IN DE SAMENLEVING CREËREN

OD
1.2

De Werkplaats creëert met boeiende, wervende en relevante communicatie meer draagvlak en begrip voor de betekenis van immaterieel erfgoed.

ONZE EIGEN SOCIAL MEDIA UITBOUWEN

In 2024 voerden we vier strategische veranderingen door op onze sociale media.

1 - MEER BEELD

Wat?

We delen op Facebook en LinkedIn meer beelden en minder links. Op Instagram was dit sowieso al het geval.

Waarom?

Dit maakt immaterieel erfgoed letterlijk nog zichtbaarder én het algoritme van Facebook en LinkedIn geeft onze pagina's zo meer zichtbaarheid.

Effect?

85% van onze weergaven op Facebook komen van niet-volgers.

minder dit

meer dit

2 - INZETTEN OP LOKALE FACEBOOKGROEPEN

Wat?

We delen onze posts niet alleen op onze feed maar ook in relevante Facebook-groepen.

Waarom?

Op deze manier bereiken we meer niet-volgers. We creëren zo meer interactie (meer likes, comments, shares) zowel met onze Facebook-pagina als met de erfgoedpraktijk zelf. Het levert ons zelfs extra volgers op.

Effect?

Er is 54,2% méér interactie met onze pagina in vergelijking met 2023!

Voorbeeld?

Een vraag over nieuwjaarszingen in een lokale groep zette een informele telling van het aantal zangers in gang.

3 - INSPELEN OP DE ACTUALITEIT

Wat?

We houden de kalender in de gaten om immaterieel erfgoed in de kijker te zetten dat actueel is. Op Instagram verlieten we onze tijdloze, puur beeldende aanpak om dichterbij de actualiteit te blijven.

Waarom?

Actualiteit werkt op sociale media, het leeft nu en niet straks.

Voorbeeld?

Naar aanleiding van Week van de Friet haalden we oude campagnefoto's nog eens boven. Met succes, want de post haalde uitzonderlijk veel bereik.

4 - TONEN HOE HET ER ACHTER DE SCHERMEN BIJ DE WERKPLAATS AAN TOE GAAT

Wat?

Op LinkedIn gingen we voor een resoluut andere aanpak. In plaats van vooral berichten te delen, kwamen het team en de individuele teamleden meer in beeld. We tonen waar we zoal mee bezig zijn. Op Facebook en Instagram hanteren we deze aanpak veel spaarzamer zodat op die kanalen het immaterieel erfgoed zelf centraal blijft staan.

Waarom?

Mensen kijken graag naar mensen, zeker op sociale media. Met een *people-centred* strategie bereiken we een groter publiek dat meteen de boodschap meekrijgt.

Voorbeeld en effect?

De meest bekeken post op LinkedIn spreekt boekdelen. Een eenvoudige post over een opleidingstraject wordt een pak toegankelijker door foto's van een collega in interactie met de deelnemers.

NIEUWS MAKEN

In 2024 publiceerden we **25 nieuwsartikels** op immaterieelerfgoed.be. Hierin deelden we relevant nieuws over immaterieel erfgoed, zoals [nieuwe erkenningen op de Inventaris Vlaanderen](#). Daarnaast zetten we ook projecten in de kijker waaraan we meewerkten of deelden we verslagen van evenementen die we (co-)organiseerden, zoals de eerste Belgische editie van het [Ambacht in Beeld Festival](#).

Nog meer dan anders stelden we beeld centraal door bijvoorbeeld het delen van [een video](#) die een [YOUCA](#)-stagiaire (Youth for Change and Action) maakte over immaterieel erfgoed.

Hoewel het gros van onze bezoekers (81,8%) pagina's over immaterieel-erfgoedpraktijken bezoekt, staan nieuwsartikels op de tweede plaats met 3,8%. **4.688 bezoekers** lazen het afgelopen jaar één of meer nieuwsartikels.

De meest bezochte pagina met 430 views was het artikel over de allereerste [Internationale Dag van het Immaterieel Cultureel Erfgoed](#).

Het afgelopen jaar stuurden we **vijf nieuwsbrieven** uit. Aanvankelijk deden we dat om de drie maanden, maar we schaalden dat op naar een tweemaandelijks tempo.

Daarnaast stuurden we ook **zestien aparte mailings** uit, ofwel omwille van een speciale gelegenheid (bv. Internationale Dag van het Immaterieel Cultureel Erfgoed) ofwel naar een gericht publiek om bv. een activiteit te promoten.

Gemiddeld **48,2%** van de ontvangers opent de nieuwsbrief, **11,6%** klikt er ook iets in aan. Deze cijfers stemmen tevreden want ze zijn volgens geconsulteerde experts bovengemiddeld.

Om onze *open rate* nog te verhogen, werken we met **AB-tests**. We testen meerdere titels bij een kleine groep respondenten, alvorens algemeen uit te sturen. Daarnaast **analyseren** we welke artikels het meest werden aangeklikt om de nieuwsbrieven zo veel mogelijk af te stemmen op de wensen van het lezerspubliek.

DE VEELZIJDIGHEID VAN IMMATERIEEL ERFGOED IN BEELD BRENGEN

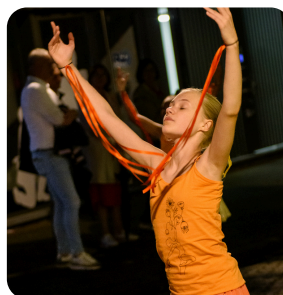
Kwalitatief beeldmateriaal dat vrij beschikbaar en makkelijk vindbaar is, dat de grote verscheidenheid van immaterieel erfgoed verbeeldt en een hedendaagse *feel* heeft, is vandaag moeilijk vindbaar. De Werkplaats investeert daarom in het **uitbouwen van een beeldbank**. Deze willen we op termijn zo toegankelijk mogelijk ontsluiten.

We geven de komende jaren **opdrachten aan fotografen** om zowel grote als kleine tradities verrassend in beeld te brengen. We hebben aandacht voor de **actieve toestemming van de betrokken erfgoedgemeenschap**. *Wie brengen we in beeld? Wat brengen we precies in beeld? En hoe doen we dit? Wie mag de beelden gebruiken, en voor welke doeleinden?* Hierover gaan we voorafgaand met de gemeenschap in gesprek, zodat fotografen – binnen hun eigen artistieke beeldtaal – akkoord gaan met eventuele randvoorwaarden.

In augustus stuurden we fotografen Tom Herbots en Tine Van De Vel naar de **Virga Jessefeesten** in Hasselt. Omdat de stoet maar om de zeven jaar uitgaat, wilden we de kans niet missen om de feesten extra te documenteren. De fotografen **zoomden extra in op de beleving dicht bij de mensen en de gebeurtenissen achter de schermen**.

© Tom Herbots i.o.v. Werkplaats immaterieel erfgoed

© Tine Van De Vel i.o.v. Werkplaats immaterieel erfgoed

INZETTEN OP DE OPENBARE OMROEP EN LANDELIJKE EN REGIONALE SCHRIJVENDE PERS EN PROGRAMMAMAKERS

De **term 'immaterieel (cultuur) erfgoed'** vindt steeds meer ingang bij de Vlaamse pers. Wekelijks verschijnt er minstens één artikel waarin de termen voorkomen, vaak via regiojournalisten. Een zoekopdracht via Google News leert ons dat er online **zeker 205 artikels** met daarin 'immaterieel erfgoed' verschenen. In 2023 waren dat er nog maar 133.

Hoewel het geen streven is om met de Werkplaats prominent in de pers te verschijnen, weten **journalisten** ons wel te vinden. Zo gaven we duiding bij de stijgende populariteit van Halloween in De Standaard.

Voor het **Ambacht in Beeld Festival** werkten we samen met *press officer* Heidi Vermader van communicatiebureau Articulent. Ze verzorgde een reeks nieuwsbrieven en persberichten. Deze werden opgepikt via Belga en BRUZZ (in de papieren versie, website en ook interview op de radio). Er volgde een interview bij *Geert Portreteert* op de lokale radiozender van Halle en interviews bij lokale kranten in o.a. Antwerpen en West-Vlaanderen.

Momenten zoals **erkenningen** op de Inventaris Vlaanderen of toevoegingen op **UNESCO-lijsten** blijven belangrijk om immaterieel erfgoed in het **nationaal nieuws** te krijgen. Zo haalden de nieuwe erkenningen van vier nieuwe erfgoedelementen op de Inventaris Vlaanderen weer heel wat persaandacht en ook de plaatsing van Kermiscultuur op de Representatieve Lijst van het Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid ging niet onopgemerkt voorbij. Sowieso krijgen immaterieel erfgoedpraktijken op UNESCO-lijsten extra persbelangstelling.

Dankzij informele contacten met journalisten krijgen we soms zélf een erfgoedpraktijk in het **nationale nieuws**. **Een goed verhaal tippen helpt**. Zo deelde VTM NIEUWS de oproep van André: hij zoekt een opvolger voor zijn ambacht van scheepsmodellen bouwen en in flessen inbrengen.

In 2025 werken we aan een **doelgerichte strategie** om de pers te bereiken en te sensibiliseren rond immaterieel erfgoed. In die optiek namen we afgelopen jaar al deel aan de **stakeholdersbevraging van VRT** en boden we advies aan het TV-programma *Iedereen Beroemd*.

3 MEEST BEKEKEN FACEBOOK POSTS

Rijden met een billenkar aan de Belgische kust
16.991 keer bekeken!

VTM NIEUWS-reportage over trekpaarden (meester-leerlingtraject)

Erkenning jeugdbewegingen op Inventaris
11.023 keer bekeken!

3 MEEST BEKEKEN INSTAGRAM POSTS

Story van processie tijdens Virga-Jessefeesten

VTM NIEUWS-reportage André, bouwer van miniatuurschepen in flessen

UNESCO plaatst Kermiscultuur op de Representatieve Lijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid

AMBACHT IN BEELD FESTIVAL

Eind maart vond de eerste **editie van het Ambacht in Beeld Festival** plaats in Brussel. De Werkplaats werkte hiervoor samen met de Nederlandse *Stichting Ambacht in Beeld*. Het festival kende voorheen al een tiental edities in Nederland en stak nu voor de eerste keer de grens over.

Doel van dit festival? Ambachten als immaterieel erfgoed op een hedendaagse manier in de kijker zetten voor het brede publiek.

Verspreid over twee dagen telden we zo'n **vijfduizend bezoekers**. **Meer dan veertig ambachters uit binnen- en buitenland** gaven er **demo's en workshops**, en ruim 650 geïnteresseerden schreven zich in om deel te nemen. Van glasblazen tot smeden en het drukken met planten: jong en oud staken handen uit de mouwen om stap voor stap een ambacht te leren.

Afspraak in **mei 2026** voor de **volgende editie!**

M.m.v. BOKRIJK, ETWIE, Universiteit Antwerpen, Handmade in Brugge en Erfgoedcel Brussel, CVO Gent, Erfgoedcel TERF, het MOT, Erfgoedcel Denderland, CEMPER, Texture, ABKA en KULeuven. Met financiële steun van Nationale Loterij en de Nederlandse ambassade in Brussel.

Ambacht in Beeld Festival in Brussel (2024).
© Bram Kloos i.o.v. Stichting Ambacht in Beeld

WE ZORGEN SAMEN

NETWERKEN ACTIVEREN

OD
2.1

Vanaf 2024 investeren we tijd om erfgoedbewustzijn te versterken bij de groeiende groep uiteenlopende betrokkenen bij immaterieel erfgoed.

VERRASSENDE ONTMOETINGEN BEWERKSTELLIGEN

Een hele reeks mensen, groepen of organisaties registreerden de voorbije tijd hun erfgoed op immaterieelerfgoed.be. Na het kenbaar maken van hun praktijk zetten ze niet vanzelf verdere stappen richting actieve *erfgoedzorg*. Hen gaan we sterker verknopen met onze werking, of met elkaar. We nemen deel aan of organiseren **activiteiten en ontmoetingsmomenten** en **faciliteren verdere kennismaking**.

Op het **tattooestival INK Town** (Kortrijk) gingen we samen met **Tattoo Tanne** rond het immaterieel erfgoed van tatoeëren aan de slag en namen we interviews af.

We werkten mee met **filmdistributeur Cinéart-Cinélibre** rond film **'The Blue Kaftan'** in het kader van hun impactwerking om gemeenschappen en organisaties rond dit erfgoed te bereiken en te sensibiliseren. In de communicatie die wij rond de filmvertoning voerden, verduidelijkten we hoe het maken van kaftans ook als erfgoed kan worden beschouwd.

We sloten aan tijdens het **GNAWA festival** van **MET-X en KARKABA**. Tijdens het festival werd ook een documentaire gedraaid rond de transmissie van dit erfgoed.

We werkten samen met **De Republiek** en **Handmade in Brugge** in het kader van het **documentairefestival Docfest Brugge**. De vertoning van de film **'Hidden Letters'** werd gevolgd door een **workshop kalligrafie** ('A Brush with Silence') en een rondetafelgesprek.

Hidden Letters © Femke den Hollander

DE IMMATERIEEL-ERFgoedDIMENSIE IN INITIATIEVEN VAN DERDEN VERSTERKEN

We detecteren voortdurend dimensies van immaterieel erfgoed in tal van initiatieven in de samenleving. Voor anderen is het vaak moeilijker om hier de vinger op te leggen. We stappen mee in een aantal **projecten of projectvoorstellen met een sterke maatschappelijke insteek** om er de link met immaterieel erfgoed te helpen ontwikkelen.

Utopegem (Avansa Oost-Brabant, Avansa regio Gent, Avansa Kempen en CC De Warande)
| over educatie als toekomstvormende praktijk en besluitvormingsprocessen binnen immaterieel-erfgoedgemeenschappen

Metaverse (Voem vzw)
| over transmissie in een virtuele wereld

Intergenerationele Queer Table Talks
(Cavalier Queer)
| over het documenteren en archiveren van queer erfgoed

LEVE IMMATERIEEL ERFGOED! SAVE THE DATE! 17 MEI 2025

OD
2.2

Om het jaar plant de Werkplaats een feestelijke netwerkdag met *alle* betrokkenen en geïnteresseerden in immaterieel erfgoed. In de **lente van 2025** is het verzamelen in de Zomerfabriek in Antwerpen voor de vierde editie van '**Leve immaterieel erfgoed!**'. Noteer **17 mei 2025** alvast met stip in je agenda!

Iedereen met een hart voor immaterieel erfgoed is er welkom. Hier treffen beoefenaars, professionals uit de erfgoedsector, liefhebbers van immaterieel erfgoed en allerlei andere mogelijke geïnteresseerden elkaar – van publiek en onderzoekers tot journalisten. Het is bij uitstek de plaats waar de erfgoedgemeenschappen – hun praktijken en ervaringen – het hart van het programma vormen.

In het najaar van 2024 startten we de **voorbereidingen** voor deze dag. De locatie werd vastgelegd, en **het programma kreeg stilaan vorm**.

Leve immaterieel erfgoed! (editie 2023)
© Femke den Hollander i.o.v. Werkplaats immaterieel erfgoed

WE GEVEN HET TOEKOMST

Borgen is toekomst geven aan immaterieel erfgoed. Bewust actie ondernemen zodat mensen de erfgoedpraktijk kennen én kunnen, en nieuwe generaties goesting krijgen om mee te doen.

Hoe kan je succesvol immaterieel erfgoed versterken en toekomst geven? Waar en met wie kan je uitwisselen? De Werkplaats heeft een aanbod dat immaterieel-erfgoedbeoefenaars begeleidt in het borgen van hun erfgoed, én een aanbod voor spelers uit het professionele cultureel-erfgoedveld die hen hier mee in willen ondersteunen.

LEREN OM TE BORGEN? NAAR EEN AFGESTEMD OPLEIDINGSAANBOD IN VLAANDEREN

Doorheen 2024 doken we dieper in de **structuur** van een **afgestemd en complementair aanbod rond duurzaam leren borgen**.

Het aanbod rond borgen van de Werkplaats is 'generiek'. **Kennisontwikkeling en -deling** vertrekt niet vanuit een lokale insteek, maar is *op maat van alle spelers in Vlaanderen en Brussel*. Het spitst zich niet toe op één bepaald thema of domein van immaterieel erfgoed, maar focust op de basisprincipes van borgen die *voor iedereen* toepasbaar zijn.

Op vandaag bestaan er al heel wat mogelijkheden tot training en netwerking rond immaterieel erfgoed. Maar we werken toe naar een helder **beleid en duidelijke communicatie** van dit aanbod.

Dankzij **tien interne teamsessies doorheen 2024** en een **deep dive** in de activiteiten van allerlei spelers uit de brede cultuursector, hebben we intussen goed in beeld waaruit het aanbod vandaag bestaat. We stelden een **overzicht** op van **bestaande cursusreeksen, opleidingen, kennisplatformen en netwerken** die raken aan het borgen van immaterieel erfgoed. We streven ernaar dit in 2025 te ontsluiten. Het overzicht maakt duidelijk hoe het generieke aanbod (vanuit de Werkplaats) zich tegenover een specifiek aanbod (vanuit andere spelers) verhoudt, en waarvoor je bij wie terecht kan.

Volgende actiepunten werken we in de loop van de komende jaren verder uit:

- communiceren over *alle* relevante cursusreeksen, opleidingen, kennisplatformen en netwerken
- inspelen op hiaten in het aanbod
- optimaliseren en verfijnen het huidige aanbod

Immaterieel erfgoed bestaat door wat mensen doen. Dat is een grote kracht, maar maakt het vaak ook kwetsbaar. Het is dan ook logisch dat we de beoefenaars ten volle ondersteunen.

BASISKENNIS ROND IMMATERIEEL ERFGOED EN BORGEN BIEDEN

Met het **'Starttraject voor het borgen van immaterieel erfgoed'** leren erfgoedgemeenschappen bewust zorg dragen voor hun immaterieel-erfgoedpraktijk.

In 2024 vonden twee edities van het traject plaats:

4 woensdagnamiddagen | mei | Brussel

- Carnaval Heist
- traditiemennen
- Esperanto spreken
- volksdansen
- de herbakkerslegende
- de traditie van het Turks schaduwspel samen in Brussel.

4 donderdagavonden | oktober | digitaal

- manueel schrijven
- scheepsmodellen bouwen in flessen
- imkerkorven vlechten
- Norouz vieren

Het starttraject bestaat steeds uit vier onderdelen:

1. Wat is immaterieel erfgoed?
2. Waarden en beschrijven van een immaterieel-erfgoedpraktijk
3. Sterkte-zwakteanalyse van de praktijken
4. Borgingsacties voor immaterieel erfgoed

Verskillende deelnemers van het starttraject brachten na afloop van de cursusreeks de inhoud ook écht in de praktijk:

- verschillende onder hen (her)schreven **de tekst voor hun immaterieel-erfgoedpraktijk op de Grote Verzameling**: bijenkorf vlechten - het rijden met traditionele aanspanning, scheepsmodellen bouwen - Heist carnaval - Esperanto spreken
- anderen zetten dan weer **stappen richting een aanvraag voor de Inventaris Vlaanderen** en richtten zich tot de landelijke dienstverleners voor begeleiding op maat

“

Ik zou niet weten hoe het beter te doen. Ik heb al veel dergelijke 'opleidingen' meegemaakt doorheen de jaren, dit was een van de toppers.

“

Gelet op het afgelegde voortraject in eigen midden en de daarbij opgedane ervaringen was het doorlopen van dit starttraject de ideale wandeling langs de horizon van het immaterieel erfgoed met het oog op het indienen van de erkenningsaanvraag.

Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

ANTWOORDEN BIEDEN OP GEDEELDE BORGINGSVRAGEN

Sommige **kwesties** waar immaterieel-erfgoedbeoefenaars tegenaan lopen, zijn zo **complex** dat we er **extra aandacht** aan besteden. Ze zijn herkenbaar voor velen. En er bestaan nog geen kant-en-klare oplossingen voor.

In 2023-2024 doken we bijvoorbeeld dieper in de **financieringsnoden van erfgoedgemeenschappen**, samen met de partners uit het 'Domeinnetwerk immaterieel erfgoed'. Begin 2024 presenteerden we onze **bevindingen** hierover aan het Kabinet van de Minister van Cultuur. Op financierings- en andere noden proberen we de komende maanden en jaren gepaste antwoorden te bieden, steeds vanuit overleg met de betrokken partijen.

BEGELEIDING OP MAAT GEVEN

Via korte - vaak online - vragenuurtjes of met advies per mail of telefoon zoekt de Werkplaats mee naar antwoorden op vragen van erfgoedgemeenschappen. Maar soms is **gericht advies en begeleiding bij borgingsinitiatieven** van bepaalde groepen of gemeenschappen aangewezen.

Elk jaar op 21 maart organiseren uiteenlopende initiatiefnemers activiteiten om **Norouz/Nowruz** te vieren en in de kijker te zetten. Met dit Perzisch nieuwjaarsfeest verwelkomen ze het begin van de lente. In Vlaanderen en Brussel wordt dit feest door verschillende gemeenschappen gevierd. En soms springen andere partners op de kar, zoals De Centrale, Huis van Alijn of Erfgoedcel Brussel. Reeds jaren **sluimert de droom naar opname op de Inventaris Vlaanderen van het Immaterieel Cultureel Erfgoed**. Daarom voerden we diverse gesprekken in het voorjaar en bliezen we begin juli verzamelen met de verschillende betrokkenen om dit traject te bespreken. De Werkplaats - samen met CAG en HISTORIES - zorgde voor **een eerste introductie**.

UNESCO-DOSSIERS OPVOLGEN

Net als de voorbije jaren volgden we de **UNESCO-dossiers en -erkenningen in Vlaanderen** mee op. We modereren de dienstverlening in afstemming met alle relevante betrokkenen. Specifiek in 2024 investeerden we ook in kennisoverdracht naar nieuwe collega's in het professionele netwerk.

UNESCO-Representatieve Lijst

- We waren bij de inschrijving van de **Kermiscultuur** op de Representatieve Lijst tijdens de UNESCO-bijeenkomst in Paraguay
- We adviseerden de **Garnaalvisserij te paard** bij hun plannen en evoluties in de borgingspraktijk
- We stonden samen met CAG klaar om **Krakelingen en Tonnekensbrand** te ondersteunen in het kader van het verbod op visjesdrinken door de nieuwe Codex Dierenwelzijn

UNESCO-Register van Goede Borgingspraktijken

- We overlegden met Sportimonium rond de UNESCO dossiers en hun toekomstige inbreng in het **multinationale Tocati-programma rond ludodiversiteit**
- We gaven mee input in aanloop naar de viering van **tien jaar Beiaardcultuur** op het UNESCO-Register

BRUSSELS IMMATERIEEL ERFGOED IN KLANK EN BEELD

De **Vlaamse Gemeenschapscommissie** ontwikkelde een eenmalige subsidielijn rond het audiovisueel documenteren van immaterieel erfgoed in het Brusselse: 'Immaterieel erfgoed leeft!'. De Werkplaats was **partner** in deze oproep en **jureerde** samen met Histories en Urban Brussels het toekennen van de aanvragen.

Een **projectidee aftoetsen of advies inwinnen** kon door een vragenuurtje te boeken met de Werkplaats. Van de twaalf dossiers die uiteindelijk werden ingediend, werden er acht goedgekeurd.

Musea, archieven, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen en landelijke erfgoed-dienstverleners: allemaal dragen ze mee zorg voor immaterieel erfgoed.

De Werkplaats brengt deze en andere **cultuur- en erfgoedorganisaties** samen in **(lerende) netwerken**:

- rond bepaalde **taken voor erfgoedzorg**
- vanuit **thematische of domeingerelateerde insteken**
- met oog op actieve **samenwerking** in vernieuwende **projecten**

De inzet? Het borgen van immaterieel erfgoed kwaliteitsvol en duurzaam ontwikkelen in de sector. Zo kunnen steeds meer organisaties immaterieel-erfgoedbeoefenaars ondersteunen bij het borgen van hun erfgoed.

In de cultureel-erfgoedsector wordt vandaag **sectorbreed rond immaterieel erfgoed gewerkt**: vanuit archieven, musea, erfgoedbibliotheken, erfgoedcellen en landelijke dienstverleners. De Werkplaats kiest om bij zoveel mogelijk van haar activiteiten de decretale **functies - basistaken in cultureelerfgoedwerking - als leidraad** te nemen. Deze gelden immers voor *alle* spelers uit de sector.

Niettemin blijven we ook **aandacht** hebben **voor de verschillen tussen actoren (en subsectoren)** in het veld. De collega's binnen het team 'borgen met de erfgoedsector' hebben zo ook elk een bepaalde **focus**:

- **collectiebeherende werkingen**
- **erfgoedcelwerkingen** $\simeq$ (boven)lokale immaterieel-erfgoedwerking
- **werkingen van landelijke dienstverleners** $\simeq$ thematische immaterieel-erfgoedwerking

Op die manier dragen we er zorg voor dat **specifieke noden of aandachtspunten niet onopgemerkt** blijven. De communicatie verloopt in de praktijk vlot, met **aanspreekpunten** voor de verschillende actoren binnen het Werkplaats-team.

We bouwen het werk rond borgen stevig uit in 2024-2028. Het team 'borgen met de erfgoedsector' werd in de loop van 2024 daartoe versterkt met nieuwe medewerkers. Met oog op **persoonlijke kennismaking en verkenning** spraken de teamleden in 2024 met de koepelorganisaties Archiefpunt, VVBAD en Vlaamse Erfgoedbibliotheken, en met een hele reeks individuele organisaties waaronder musea, archieven en erfgoedcellen. Met het steunpunt FARO was er afstemmingsoverleg. En de Werkplaats neemt deel aan het tweemaandelijks overleg met de landelijke dienstverleners.

DECRETALE FUNCTIES ONTRAFELLEN

De **vijf functies uit het Cultureelerfgoeddecreet** vormen het uitgangspunt voor het gecoördineerd en gezamenlijk ontwikkelen van **duurzame erfgoedwerkingen rond immaterieel erfgoed**. Ze geven handvatten om **geïntegreerd te werken**: zowel rond roerend als rond immaterieel erfgoed. Maar wat dit in de praktijk voor immaterieel erfgoed betekent, is vaak nog zoeken. In de periode 2024 tot 2028 diepen we drie van deze functies voor erfgoedzorg uit.

Vanaf midden 2024 doorgrondde we de **functie 'herkennen en verzamelen'** in een reeks van **interne brainsstormmomenten**. Hoe kan je immaterieel erfgoed in kaart brengen, registreren, documenteren of waarderen? Samen met de inhoud van een reeks **verkennende gesprekken***, landt dit in 2025 in een aantal **intervisiemomenten met de sector** en de publicatie van een **inspiratiewaaier met duiding en inspirerende voorbeelden**.

We bereidden in 2024 een aanpak voor rond onze inzet in **proeftuinen, pilootprojecten en samenwerkingen**. Hiermee zullen we **nieuwe praktijkkennis ontwikkelen** samen met uiteenlopende spelers uit het veld. Zo hadden we het voorbije jaar bijvoorbeeld al verkennende gesprekken met het Felix Art & Eco Museum, rond een **museale presentatie** over immaterieel erfgoed of nemen we deel in een traject rond het **waarderen** van het immaterieel erfgoed van poesjenelletheater i.s.m. ErfgoedLab Antwerpen, MAS, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, Letterenhuis Antwerpen, Universiteit Antwerpen (opleiding Erfgoedstudies) en CEMPER.

*Architectuurarchief Vlaanderen, Boekentoren Gent, Erfgoed Haspengouw, Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience, Erfgoedcel C07, Erfgoedcel Mechelen, Erfgoedcel TERF, Museum Vleeshuis, Stadsarchief Herentals, Stadsmuseum Lier, Universiteitsarchief Universiteit Antwerpen en Felix Art & Eco Museum.

De Werkplaats trekt het '**Domeinnetwerk immaterieel erfgoed**'. Doorheen alle themadomeinen waar immaterieel erfgoed leeft, staat in dit netwerk **uitwisseling, afstemming, samenwerking en versterking** rond **het borgen met praktijkbeoefenaars** centraal.

- Aan de start van 2024 was het Domeinnetwerk te gast op het **Kabinet van de minister van Cultuur**. We bespraken er het **memorandum** dat we opstelden n.a.v. twintig jaar UNESCO 2003 Conventie. En we bezorgden een bijkomende **nota** met duiding bij de **financiële noden van immaterieel-erfgoedgemeenschappen**.
- **Het Domeinnetwerk kwam in 2024 zes keer samen**. Tijdens deze reguliere bijeenkomsten werden o.m.

actiepunten gedetecteerd die het netwerk gezamenlijk aanpakt of uitdiept, o.m.

- rond het begeleiden van erfgoedgemeenschappen bij (internationale) dossiers (Inventaris Vlaanderen en UNESCO)
- het afstemmen van het vormingsaanbod rond immaterieel erfgoed
- het opstellen van een lijst van bedreigd immaterieel erfgoed

kennis, ervaringen en nieuws uitgewisseld vanuit de verschillende thema's en domeinen

de verschillende **beleidsplannen** voor de periode 2024-2028 toegelicht

- Doorheen 2024 werden de voorbereidingen getroffen voor een eerste **gezamenlijk georganiseerde lerende netwerkdag**. De dag is bedoeld voor een **ruimere groep organisaties die immaterieel-erfgoedbeoefenaars ondersteunen**. Naast cultureel-erfgoedactoren gaat het bijvoorbeeld ook om koepelverenigingen uit andere sectoren (zoals Circuscentrum, Danspunt of Vlas) of stadsdiensten.

'**Van alle domeinen thuis**' is een nieuw concept. Het vervangt de aparte zogenaamde 'domeinoverleggen' die de landelijke dienstverleners vroeger organiseerden. De **Werkplaats** verzorgt de **organisatie van de netwerkdag** en het **plenaire programma**. Daarnaast vinden verschillende **parallelle sessies** plaats die de **partners** invullen **vanuit de verschillende thema's en domeinen**.

De lerende netwerkdag zou initieel op 7 november 2024 plaatsvinden, maar werd door een aangekondigde stakingsdag en betoging verplaatst naar 4 februari 2025.

Partners in het Domeinnetwerk:

- [Werkplaats immaterieel erfgoed](#) (immaterieel-erfgoedorganisatie)
- [Histories](#) (Domein Sociale praktijken, rituelen en feesten)
- [CAG](#) (Domein Natuur en Universum)
- [CEMPER](#) (Domein Podiumkunsten en muziek)
- [Bokrijk | Vakmanschap & Erfgoed](#) (Domein Ambachtelijke vaardigheden en technieken)
- [ETWIE](#) (Thema immaterieel technisch/wetenschappelijk/industriële erfgoed)
- [PARCUM](#) (Thema religieus erfgoed)
- [FARO](#) (Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed)

De collega's uit het Domeinnetwerk immaterieel erfgoed.
Sophie Nuytten i.o.v. Werkplaats immaterieel erfgoed
(CC BY-SA 4.0)

Binnen sommige themadomeinen was in 2024 geen aanspreekpunt voor advies- en dienstverlening.

- Voor **SPORT & SPEL** werd in 2024 aangeknoopt met het vernieuwde team van **Sportimonium**. De Werkplaats helpt de collega's op weg met de immaterieel-erfgoedwerking en er wordt gekeken hoe Sportimonium terug kan aansluiten binnen de thematische dienstverlening en netwerking.
- Voor het themadomein van de **ORALE TRADITIES** - waar geen aparte erfgoedorganisatie de landelijke werking rond voert - **neemt de Werkplaats deze rol op**. Doorheen 2024 beantwoorden we diverse vragen, boden we adviesverlening en verwezen we door waar mogelijk, bijvoorbeeld rond dialect. We zorgden ook voor een gerichte themasessie op 'Van alle domeinen thuis'.

INSTAPOPLEIDING BIEDEN VOOR CULTUUR- EN ERFGOEDPROFESSIONALS

Jaarlijks organiseren de Werkplaats en FARO (Vlaams steunpunt voor cultureel erfgoed) een **'Basiscursus immaterieel erfgoed'**. Deze **vierdelige lessenreeks** is bedoeld voor **professionals uit de erfgoed- en cultuursector**.

In de reeks komen **vier brede onderwerpen** aan bod:

1. De UNESCO 2003 Conventie voor het borgen van immaterieel erfgoed
2. Het beleid en de praktijk rond immaterieel erfgoed in Vlaanderen
3. Ethisch kader
4. Groepsdynamica

Dit jaar deelden **gastprekers** Hugo Vervenne (Erfgoedcel TERF), Jet Bakels (Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland) en Julie Aerts (PARCUM) hun ervaringen.

De lessenreeks van 2024 was **met vijftien deelnemers volzet**. Er namen o.m. collega's vanuit erfgoedcellen, landelijke dienstverleners en musea deel, maar bv. ook medewerkers van stedelijke cultuurdiensten of van een plattelandscentrum.

In de evaluatie bij de deelnemers scoort de basiscursus gemiddeld 8,9 op tien!

“

De opbouw van de vorming vind ik erg waardevol, het vloeit goed in mekaar. Ook steeds opgebouwd vanuit ervaringsdeskundigen en expertise. Top.

“

Ik vond de opzet heel fijn - de praktijkvoorbeelden zorgden voor praktische handvaten en sloten heel erg aan bij wat ik binnen mijn job zal doen dus dat was een enorme meerwaarde. Het theoretische stuk was ook heel interessant en helpt ook in de communicatie naar gemeenschappen toe het overzicht te bewaren. Ik zou het echt aanraden aan andere beginnende erfgoedwerkers.

ALS PARTNER IN PROJECTEN ADVISEREN

De Werkplaats is een **veelgevraagde partner in cultureel-erfgoedprojecten en -initiatieven van spelers en deelsectoren uit het erfgoedveld**.

In 2024 maken we deel uit van de stuurgroep van:

- **Wij zijn Zaffelare.** Verleden verweven met toekomst en heden
| o.m. Erfgoed Viersprong, Avansa regio Gent
- **To Bridge a Gap**
| KADOC

In 2024 liepen volgende samenwerkingen ten einde:

- **Increased Contextualisation of Humanist Intangible Cultural Heritage**
Naar verhoogde toegankelijkheid van digitale tijdschriften; casus de digitalisering van tijdschriften van de lokale en regionale organen van de vrijzinnigheid
| CAVA
- **E(xpo) 17. Sporen van 50 jaar snelweg en haar bewoners**
| Koen Degroote, Erfgoed Zuidwest, Erfgoed Viersprong, Cultuurregio Leie Schelde
- **Poppen tot leven gewekt**
inventarisatie, registratie en hybride ontsluiting van de collectie
| Huis van Alijn
- **IN ΣKIPPERΣTREET**
| Polynikis vzw

We bezochten de opening van de foto-expo 'Thuis Onderweg. Truckerstradities in beeld'.
© Anthony Statius

De Werkplaats biedt op allerlei fora en manieren advies en dienstverlening.

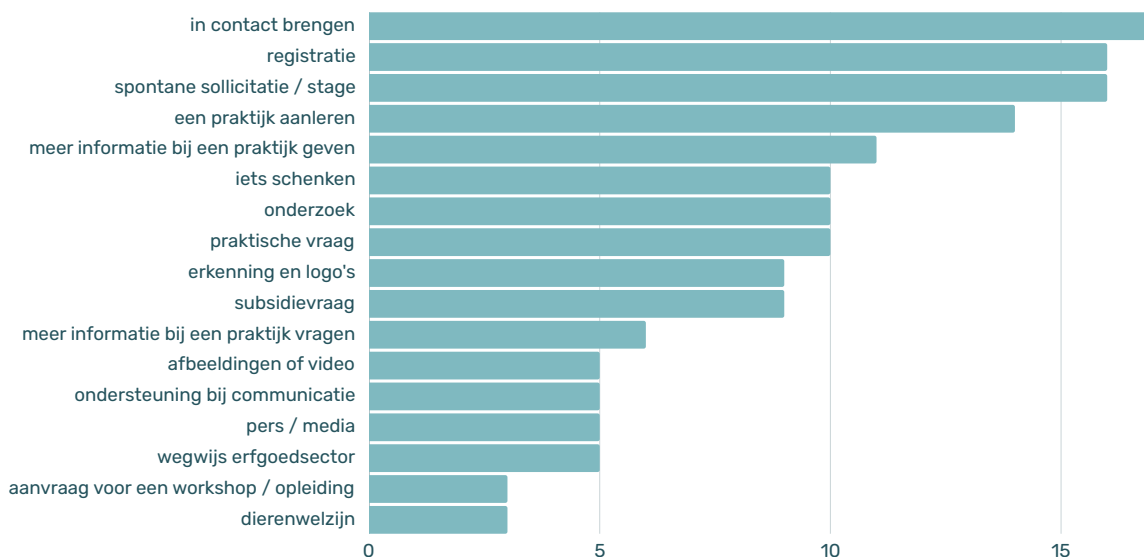
In wat volgt focussen we op **vragen die we ontvingen vanuit het brede veld** aan geïnteresseerden in immaterieel erfgoed, **erfgoedbeoefenaars**, alsook **spelers uit de cultureel-erfgoedsector** en de **Vlaamse overheid**. Overige advies- of dienstverlening die aan een bepaalde inhoudelijke thematiek of werkingslijn koppelt, vind je elders in dit verslag bij de desbetreffende doelstelling.

EERSTELIJNSADVIES BIEDEN

Voortdurend staan we mensen met vragen rond immaterieel erfgoed **per mail en telefoon** te woord. Alleen al via het **contactadres** info@werkplaatsimmaterieelerfgoed.be beantwoordden we **ruim 150 vragen**. Daarnaast belanden er nog eens zo veel vragen in de mailboxen van individuele collega's.

We kunnen de vragen via het contactadres in enkele categorieën onderbrengen. Vragen:

- om mensen met elkaar in contact te brengen
- om registraties op immaterieelerfgoed.be aan te passen
- spontane sollicitaties en stage-aanvragen
- rond het aanleren van een praktijk (vb. meester-leerlingen)
- met verzoeken om meer informatie te ontvangen over een praktijk op immaterieelerfgoed.be
- rond het doen van schenkingen
- rond onderzoek
- van praktische aard
- rond erkenningen als immaterieel erfgoed en het gebruik van logo's
- omtrent subsidies verkrijgen
- om meer informatie te bieden over een praktijk op immaterieelerfgoed.be
- rond het gebruik van afbeeldingen en videomateriaal
- om ondersteuning bij communicatie
- met verzoeken van pers en media
- om wegwijs gemaakt te worden in de erfgoedsector
- met aanvragen voor het geven van workshops of het initiëren van samenwerking
- rond dierenwelzijn

Wanneer **informatie-, advies-, en duidingsvragen** rond (het borgen van) immaterieel erfgoed te complex of omvangrijk zijn, beantwoorden we ze via een (online) **vragenuurtje**. Met deze formule gaan we zowel in op vragen van beoefenaars van immaterieel erfgoed als op vragen van allerlei organisaties uit de brede cultuur- en erfgoedsector.

We spraken afgelopen jaar onder meer AMSAB, CEMPER, CKV, Diamantmuseum Brugge, DIVA (via IDEA Consult), Erfgoed Voorkampen, Erfgoedcel De Merode, Erfgoedcel Mechelen, Firlafijn AIF+, Halfmoon, Hoegekruid, In Flanders Fields Museum, Jenevermuseum, Klankverbond, KVVV-Eeklo, Museum Mayer van den Bergh, Openbare Bibliotheek Brugge, PARCUM, Polynikis, Sint-Sebastiaansgilde Brugge, Stad Knokke-Heist, Stijn Streuvelsgenootschap, TRABEL, vzw Paulusfeesten, Vlaamse Erfgoedbibliotheken, Vlaamse Heraldische Raad, w-art. en Zinneke Parade.

LANGLOPENDE ADVIESROLLEN OPNEMEN

De Werkplaats engageert zich in verschillende **langlopende adviesrollen** in jury's, commissies, cultuur- en erfgoedbrede raden en besturen. We behartigen immaterieel erfgoed vanuit diverse perspectieven, o.m. als:

- bestuurslid bij **ICOM Belgium Flanders**
- bestuurslid bij het **FeliX Art & Eco Museum**
- lid van de **Adviesgroep Musea Brugge**
- lid van het Expertforum van **KADOC**
- lid van de redactieraad van het tijdschrift **Volkskunde**
- deelnemer in de belangenbehartiger **Overleg Cultureel Erfgoed**
- bestuurslid bij het **Pulse Transitienetwerk**

DE OVERHEID ADVISEREN

De **Vlaamse overheid** spreekt ook vaak de **immaterieel-erfgoedexpertise van de Werkplaats** aan. Het afgelopen jaar was de Werkplaats:

- betrokken in het **evaluatietraject van de Meester-Leerlingbeurzen**
- lid van de **expertenpoel** cultureel erfgoed met advisering bij twee dossiers
- lid van de **expertencommissie immaterieel erfgoed**
- jurylid bij de **Ultimas**
- adviesverlener bij **parlementaire vragen**
- betrokken bij de verdere ontwikkeling van **FAAM** o.m. als lid van de **klankbordgroep** en deelname aan redactieworkshop
- betrokken in de **OSLO**-werkgroepen
- aanwezig bij reflectie en dialoog n.a.v. het **Vlaams Regeerakkoord**
- lid van de 'Werkgroep kandidaatstelling naar UNESCO i.k.v. het **Categorie 2-Centrum**'
- vice-voorzitter bij de **Vlaamse Unesco Commissie** (Jorijn Neyrinck)

WE DOEN HET CROSS-SECTORAAL

Tradities, kennis en vakmanschap zitten zowat overal in de samenleving, en dus ook in verschillende maatschappelijke domeinen en sectoren. We verkennen de volgende jaren hoe we bruggen kunnen slaan. We zetten in op trajecten die win-win en duurzame ontwikkeling(sdoelen) kunnen realiseren. We starten met linken leggen tussen immaterieel erfgoed en de velden onderwijs, toerisme en welzijn. Tegelijk houden onze ogen ook open voor andere nieuwe of verrassende verbindingen.

PIONIERSWERK REALISEREN IN ONDERWIJS

OD
4.1

Vanaf het laatste kwart van 2024 zetten we in op visievorming, kennisdeling en experiment in het onderwijsveld.

VISIE VORMEN

We deden een **literatuurstudie en veldverkenning**. We gingen **in gesprek met relevante stakeholders** zoals docenten van lerarenopleidingen, onderzoekers, de collega's van het Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland en FARO. We gingen uitgebreid (**internationaal**) op **onderzoek**.

We namen deel aan het webinar 'Onder de loep: UNESCO Framework for Culture and Arts Education' en aan de sessie 'Onderwijs als partner in crime: naar een duurzame samenwerking' bij Publiq.

We volgden de presentatie van de educatieve toolkit van het Erasmus+ HEART-project.

We woonden de workshop bij van het (Vlaams gefinancierde) UNESCO project 'Safeguarding Intangible Cultural Heritage in basic education in Namibia and Zimbabwe'.

We namen deel aan het Internationale colloquium van Centre Français du Patrimoine Culturel Immatériel 'Transformer l'éducation à travers le patrimoine vivant'.

We namen deel aan de lezing 'Rethinking Heritage as Public Education: Challenges and Possibilities' door Yujie Zhu aan de Universiteit Antwerpen.

We verkenden de resultaten van het Europese project CHARTER alliance.

KENNISDELEN

We realiseerden een sessie voor studenten van de lerarenopleiding tijdens de CANON **Cultuurdagen**.

We zijn lid van de **klankbordgroep voor het DOE!-project** (Duurzaam Omgaan met OnderwijsErfgoed) op initiatief van KADOC en Liberas.

We deelden onze ervaringen en inzichten tijdens het **internationale rondetafelgesprek 'Intangible Cultural Heritage in Education: Challenges, Solutions, and Future Directions'**, georganiseerd door de UNESCO Chair on Intangible Cultural Heritage in Formal and Informal Education (Türkiye).

Workshop tijdens het internationale colloquium van Centre Français du Patrimoine Culturel Immatériel. Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

We zijn lid van de **klankbordgroep bij het project Klankarchitecten rond beiaardeducatie** (Erfgoedcel Mechelen, Erfgoedcel TERF, Erfgoedcel Leuven, Stad Peer, FARO en CEMPER).

We startten met de ontwikkeling van een **pilootproject in Vlaanderen rond immaterieel erfgoed en STE(A)M-educatie** dat de komende twee jaren kan uitmonden in proeftuinen.

We werkten samen met de Vlaamse Unesco Commissie, JEF en filmmaakster Sofie Hanegreefs aan **lesmateriaal rond de bekroonde documentaire 'Long Live the Dead'**.

Samen vormen deze acties het voorbereidende werk om in 2025 te landen met een **visietekst** en **kennisdossier** over immaterieel erfgoed en onderwijs op immaterieelerfgoed.be.

De Werkplaats investeert net als voorgaande jaren actief op verschillende manieren in de **samenwerking met het hoger onderwijs en de academische wereld**. In 2024...

... hadden we **vier stagiaires** in huis en begeleidden we **zeven scripties**:

KASK Gent - Master Installatiekunst

de omgang met **Sint & Piet**, en medewerking aan het **Ambacht in Beeld Festival**, **kleurprenten** immaterieel erfgoed

scriptie stage

KU Leuven - Master Geschiedenis

immaterieel erfgoed **registreren**

stage

Universiteit Antwerpen - Master Erfgoedstudies

borgen van krulbolspel via **digitalisering en 3D printen**

scriptie

immaterieel erfgoed en **toerisme** in Grimbergen

scriptie stage

Universiteit van Bologna (Italië) - Master International Cooperation on Human Rights and Intercultural Heritage

folklore

scriptie stage

Vrije Universiteit Brussel - Master Kunstwetenschappen en Archeologie

sporterfgoed

stage

... waren we betrokken in het **doctoraatsonderzoek van Marike Lefevre** aan de KU Leuven - **Faculteit Recht en Criminologie**: 'Popular Culture on Trial: European Human Rights as Agents of Cultural Change or Conservation?'

... gaven we als **gastdocent** een **introdunctie tot immaterieel-erfgoedbeleid en -werking** bij de master Geschiedenis en de master Erfgoedstudies aan de Universiteit Antwerpen, en in het onderzoekseminarie 'Levend erfgoed' bij de Universiteit Gent.

... werkten we opnieuw mee aan de **Albert van der Zeijden scriptieprijs** voor immaterieel erfgoed.

(Bij de finale selectie van de jury trokken we ons echter terug, toen bleek dat één van de Werkplaats-collega de auteur van één van de drie genomineerde masterscripties was voor 2024.)

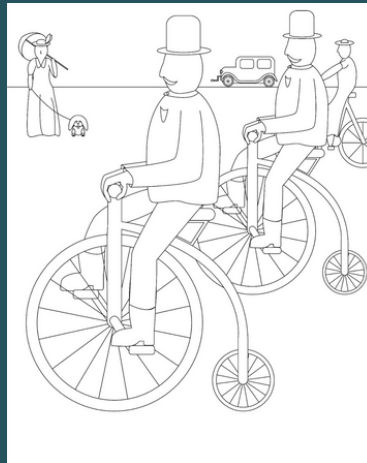
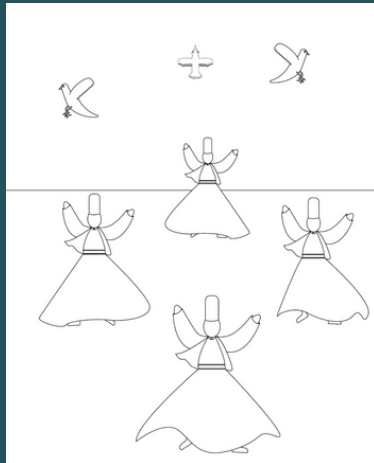
... adviseerden we in de **Impactcommissie** van **KU Leuven** omtrent de maatschappelijke impact bij aanvragen voor onderzoeksfinanciering.

Kleurprenten immaterieel erfgoed

In 2024 liep Ismaël Bils stage bij in het kader van zijn opleiding binnen de kunsten (KASK Gent - Master Installatiekunst).

Als één van zijn stageprojecten maakte hij kleurprenten over verschillende immaterieel-erfgoedpraktijken die op [immaterieelerfgoed.be](https://www.immaterieelerfgoed.be) staan. Sommige van deze kleurprenten zijn geschikt voor het hele gezin, andere misschien eerder voor volwassenen.

Het resultaat is een reeks fascinerende kleurprenten, waar we de komende jaren mee kunnen experimenteren in het kader van zichtbaarheid van divers en levend erfgoed (kleurboek immaterieel erfgoed), in educatieve initiatieven of wanneer we in dialoog gaan over tradities.

Soefidansen, trammelant en Afghaans borduren door Ismaël Bils.

SAMENWERKEN ROND DUURZAAM TOERISME

OD
4.2

Toerisme biedt kansen maar kan ook schade berokkenen aan levend erfgoed. Wij gaan op zoek naar een evenwicht via duurzaam toerisme waarbij de erfgoedbeoefenaars altijd voorop blijven staan. De afgelopen jaren ontwikkelden we op dat vlak reeds visie, werkvormen en netwerken. De komende jaren zetten we actief in op **toonaangevende en inspirerende praktijkontwikkeling, versterkende dialoog** en **samenwerking**.

TOONAANGEVENDE EN INSPIRERENDE PRAKTIJKEN ONTWIKKELEN

Europees project Living Heritage Journeys van start!

In dit Creative Europe project voeren we samen met partners uit vijf Europese landen (België, Italië, Kroatië, Polen, Zweden) van 2024 tot eind 2027 actie-onderzoek naar nieuwe manieren om immaterieel erfgoed met duurzaam toerisme te verbinden.

Eerst vindt een **mapping van de situatie vandaag plaats**. Daarna werken de projectpartners aan **vijf pilootprojecten** waarin ideeën, werkvormen en experimenten worden getest. Die *journeys* worden intensief gedocumenteerd en zijn online te volgen doorheen het hele project. Alle opgedane ervaringen en inzichten zullen tegen 2027 omgezet worden naar methodieken, trainingen en een toolbox voor iedereen die in de toekomst zelf concreet aan de slag wil.

DE WERKPLAATS NEEMT BINNEN HET PROJECT HET WERKPAKKET ROND COMMUNICATIE OP ZICH

We ontwikkelden een **communicatieplan, huisstijl, de website en sociale media:**

livingheritagejourneys.eu

VLAAMSE PROEFTUIN: DUURZAAM TOERISME ROND BEIAARDCULTUUR

In België gaan we komende jaren op drie locaties **experimenteren rond de beiaardcultuur: in Grimbergen, Mechelen en Leuven**. Het doel is om samen met vele betrokkenen – van beiaardiers en beiaardverenigingen via erfgoedcellen tot toeristische diensten – initiatieven op te zetten rond toerisme die aansluiten bij de lokale context, noden en wensen. We gaan een duurzame aanpak ontwikkelen om toerisme rond de beiaardcultuur vorm te geven. In het najaar van 2024 gingen we van start met de eerste workshops.

BORDUURSELS ALS RODE DRAAD

Een extra dimensie aan Living Heritage Journeys is de **creatieve rode draad** die we doorheen het project weven. Dit doen we aan de hand van **borduurtradities en borduurkunstenaren**. Borduurtradities worden in veel landen beoefend. Overal hebben ze hun eigen variaties in beeldtaal, kleurgebruik, motieven en daaraan gekoppelde betekenissen. **Samen met borduurkunstenaren** experimenteerden we rond het **verbeelden van het levende erfgoed in de vijf pilootprojecten**. Hoe kunnen we een beeldvorming creëren die tegelijkertijd illustratief, aantrekkelijk en waarheidsgetrouw voelt?

De beiaardcultuur verbeeld door borduurartieste Eva Verbruggen. Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

TOONAANGEVENDE EN INSPIRERENDE PRAKTIJKEN ONTWIKKELEN

De Werkplaats zet zich daarnaast ook breder in voor dialoog en samenwerking rond toerisme.

In 2024-2028 werken we verder samen met het ICH NGO Forum rond het internationale '**web dossier ICH and sustainable tourism**'. In 2024 startten we daarbij de nieuwe formule van online '**ICH Tourism Dialogues**'. We openen het gesprek tussen verschillende stakeholders en sectoren op het snijvlak van toerisme en immaterieel erfgoed.

Samen met Kaat De Ridder (coördinator onderzoekslijn duurzaam ondernemen & digitale innovatie aan de Thomas More Hogeschool in Mechelen) starten we de dialoog vanuit Vlaanderen.

We werkten mee aan de **BIP (Blended Intensive Programme) internationale opleidingsweek met Thomas More Hogeschool**. We leidden immaterieel erfgoed in bij de deelnemers en zetelden mee in de jury.

Door gebruiken en kennis te delen, voelen mensen zich verbonden.

We exploreerden in vorige jaren al wat levend erfgoed kan doen voor mensen die het psychisch zwaar hebben. Vanaf 2024 trekken we deze verkenning ruimer open naar welzijn en zorg.

In **immaterieel-erfgoedbeleving** zitten **aspecten van welzijn vervat**. Bovendien wordt er steeds meer samengewerkt tussen zorg- en cultuuractoren. Waarin liggen de **specifieke betekenis en mogelijke kruisbestuivingen** van immaterieel erfgoed **vanuit een welzijns perspectief**?

VERKENNEN VAN HET VELD

In 2024 zette de Werkplaats **nieuwe stappen tot wisselwerking** met zorg en welzijn.

- We volgden **opleidingen, studiedagen en congressen**. Zo vergaarden we nieuwe expertises, inzichten en vergrootten we ons netwerk. We waren aanwezig bij:

de studiedag 'Erfgoedvoelen' (Huis van Alijn en Museum Dr. Guislain)

de rondetafel 'Cultural Heritage & Health' (Musée du Quai Branly)

de internationale conferentie: 'Culture & Mental Health: Refugees' (Museum Dr. Guislain en TOON)

een panelgesprek met experten uit de zorg- en erfgoedsector: 'Hoe gebruik je erfgoed(objecten) in de zorg?' (Museum Dr. Guislain, Huis van Alijn en Erfgoedhuis Zusters van Liefde)

de internationale spring/summer school: 'Cultural heritage and Wellbeing. Textile Cities' (Museum Dr. Guislain, Leeds Museums and Galleries, UCLArts and Sciences, Red Star Line Museum en Erfgoed Tilburg)

- We startten een **veldtekening** van relevante spelers in erfgoed- en welzijnssector. Met welke organisaties en onderzoekers willen we in gesprek staan en eventueel samenwerken? We namen contact met de eerste relevante spelers, waaronder Huis van Alijn, TOON, Gezond Leven en erfgoedcellen met ervaring in de thematiek. Zij nemen structurele posities in het werkveld op het kruispunt tussen welzijn en erfgoed in.
- We voerden een **verkennende literatuurstudie** én startten met het verzamelen van een **overzicht van praktijkvoorbeelden** waar immaterieel erfgoed reeds in een zorgtraject werd ingezet, of met het doel op welzijn. Dit onderzoek vormt een **aanzet tot een themadossier** dat in 2025 op immaterieelerfgoed.be zal verschijnen.
- We **initiëren een Europees samenwerkingsproject** op om zoveel mogelijk expertise op te bouwen rond de **rol van immaterieel-erfgoedpraktijken voor mentaal welzijn bij mensen met een vluchtervaring**. We schreven een *pitch* uit en legden contacten met internationale en Vlaamse partners opdat we een Europees aanvraagdossier kunnen voorleggen in 2025.
- We gingen in gesprek voor de **eerste proeftrajecten in de praktijk**, zoals de ondersteuning bij de realisatie van een nieuwe zorgsite in Roeselare, in samenwerking met CM Roeselare en erfgoedcel TERF.

In afwachting van toekomstige klijntijnen, **continueren** we ondertussen ook onze **eerder aangegane samenwerkingen**.

- We publiceerden twee artikels in het **Psyche-magazine** van *Geestelijk gezond Vlaanderen*, over:
 - [Beyond the Spoken en de kracht van rituelen bij onverwerkt verlies](#)
 - [Opfleuren in de Moestuin](#)
- We publiceerden de [afscheidsrituelen](#) van het **project 'Tijd voor Afscheid'** op immaterieelerfgoed.be. *'Tijd voor Afscheid' is een project van Dienst Diversiteit en de Erfgoedcel van de Stad Brugge, FMDO, Vormingplus regio Brugge, Stedelijke Academie Brugge en huisvandeMens.*
- We behouden ons engagement in het ledencomité van **TOON, de landelijke dienstverlener rond Zorg & Welzijn**.

Sarah Kaerts schreef het artikel 'Het Belichaamde Geheugen | immaterieel erfgoed in lichaamsgerichte therapie', in het dossier 'Het Lichaam' van het faro-tijdschrift (maart 2024).

CROSS-SECTORAAL BELEID ONTWIKKELEN ROND AMBACHT EN VAKMANSCHAP

Samen met diverse partners (vanuit de erfgoedsector en ver daarbuiten) zetten we méé de schouders onder cross-sectorale ontwikkelingen rond ambacht en vakmanschap in Vlaanderen en Europa. We werken o.m.:

... als expert mee in de adviesgroep van het Europese HORIZON onderzoeksproject **Traks4Crafts**, dat de transmissie en innovatie van ambachten in Europa onderzoekt.

... als partner mee aan **Crafting Futures**, een vierjarig SBO FWO onderzoeksproject dat inzet op het versterken van de maatschappelijke waarde van ambachtelijke kennis, skills en knowhow.

... mee in de ontwikkeling van **The Arch**, een globaal netwerk rond dringende borging van ambachten.

WE SPELEN INTERNATIONAAL

Al jaren zijn we gangmakers in het internationale werkveld rond immaterieel erfgoed. **Wat in Vlaanderen gebeurt, staat vaak op de internationale agenda. En ook omgekeerd: wat op internationaal vlak rond immaterieel erfgoed beweegt, is goed gekend in Vlaanderen.** Op datzelfde elan gingen we in 2024 voort.

VINGER AAN DE POLS

OD
5.1

De Werkplaats volgde van nabij de internationale ontwikkelingen rond immaterieel erfgoed op.

We volgden de UNESCO 2003 Conventie op via de bijeenkomsten, werkgroepen, expert meetings en training.

- We werden uitgenodigd voor de 'pilot training for the UNESCO learning platform for safeguarding living heritage' (Jorijn Neyrinck als UNESCO facilitator).
- We namen deel aan de UNESCO 19.COM meeting in Paraguay, de UNESCO Executive Board meeting, de UNESCO stakeholders meeting over multinational elements en de UNESCO 2003 General Assembly in Parijs.

We hadden uitwisselingsdagen met collega-netwerken in Nederland, de Nordic Region en Tsjechië.

Vlaams-Nederlandse uitwisselingsdag in Antwerpen.

Kennisdeling in Tartu, Estland.

Vlaams-Tsjechische Erasmus+ uitwisseling in Antwerpen.

Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

We waren te gast bij de lancering van de nieuwe 'UNESCO Chair on ICH in global and public governance' in Polen.

Speciaal in 2024 droegen we ook bij aan programma's rond het Belgisch EU voorzitterschap.

We waren aanwezig op de bijeenkomst rond 'Blauwe Vaardigheden', we zetelden in het panel rond 'Working Digital and Green in the CCS' georganiseerd door de Creative Europe Desk, en namen deel aan de EU voorzitterschapsconferentie 'Unity in Diversity? Culture, Heritage and Identity in Europe'.

We bieden internationale dienstverlening op vraag: we adviseren, jureren, begeleiden en trainen:

- als jurylid aan JIAPICH International Award for the Promotion of ICH
- via deelname aan de Toetsingscommissie immaterieel erfgoed in Nederland
- opvolging van het UNESCO-project rond de inbedding van immaterieel erfgoed in het basisonderwijs in Namibië en Zimbabwe
- We adviseerden bij de ontwikkeling van UNESCO capacity building voor museumwerking rond immaterieel erfgoed in West- en Centraal-Azië
- We modereerden een rondetafelgesprek in Warschau rond governance van immaterieel erfgoed in stedelijke contexten

We signaleerden internationale ontwikkelingen en updates naar het werkveld in Vlaanderen o.m. via immaterieelerfgoed.be, LinkedIn, nieuwsbrieven en werkvergaderingen.

[Lees hier het nieuwsbericht rond Kermiscultuur op UNESCO Representatieve Lijst.](#)

[Blik mee terug op de UNESCO 2003 meeting van 2024 in Paraguay.](#)

Binnen Vlaanderen werkten we actief rond de eerste internationale dag van het immaterieel erfgoed, met o.m. een videoboodschap en een stageopdracht rond immaterieel erfgoed op jongerenmaat.

YOUCA-stagiaire Sara maakte een filmpje over immaterieel erfgoed voor jongeren.
Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

Door gebruiken en kennis te delen, voelen mensen zich verbonden.

MONDIAAL

Mondiaal zag je ons in 2024 meewerken in het ICH NGO Forum voor geaccrediteerde NGO's bij de UNESCO 2003 Conventie, in het UNESCO Global Network of Facilitators, de Association for Critical Heritage Studies (ACHS).

We coördineerden de **Working Group Research van het ICH NGO Forum** en organiseerden het **NGO Symposium in Paraguay rond participatie**. We brachten er ook zelf een presentatie over onze werking in Vlaanderen.

Moderatie van het internationale symposium van ICH NGO Forum bij de UNESCO bijeenkomst in Paraguay © UNESCO

We zetten de NGO-werking rond **duurzaam toerisme en immaterieel erfgoed** verder.

We werden gevraagd om mee stichtend lid te zijn van **The Arch**: een globaal netwerk van experts en gespecialiseerde organisaties die zich inzetten voor het borgen van bedreigde ambachten.

We werken als één van de 24 verkozen leden van het **ACHS – ICH Researchers network** in de redactie van de maandelijkse nieuwsbrief die wereldwijd gevolgd wordt.

We schreven een **voorstel voor de SIEF 2025 Conferentie rond 'UNWRITING'** en werden geselecteerd om een panel te organiseren.

We droegen actief bij in de werkgroep van het ICH NGO Forum rond het **Overall Results Framework** en realiseerden werkinstrumenten en publicaties over hoe je als NGO aan de slag kan met het UNESCO 2003 **Overall Results Framework**.

SAMENWERKEN IN EUROPA

We waren **uitgesproken actief rond samenwerken in Europa**. We nemen er het voortouw bij netwerkontwikkeling rond immaterieel erfgoed in de regio.

We zijn sinds de start in 2021 actieve trekkers van het **European Network of Focal Points (ENFP) for the UNESCO 2003 Convention**. ENFP is een netwerk van collega's dat instaat om de UNESCO 2003 Conventie te implementeren in de verschillende landen van Europa. We ondersteunen de dagelijkse werking van het netwerk. We onderhouden de website, voeren communicatie, verzorgen de verslaggeving en organiseren **webinars en uitwisselingsbijeenkomsten**. Jorijn zetelde in het Steering Committee van 2021-2024. In het najaar werd ze opnieuw verkozen voor een mandaat van drie jaar.

We werken als partner mee in het **Tocati-netwerk** rond het borgen van traditionele sporten en spelen in Europa. Het tocati-programma staat sinds 2022 ingeschreven op het **UNESCO Register van Goede Borging Praktijken**.

We werken toe naar een **UNESCO Categorie 2-Centrum voor Europa**. Een memorabel moment was de aankondiging – tijdens de UNESCO 19.COM bijeenkomst in Paraguay – van het ambitieuze plan om een UNESCO Categorie 2-centrum te ontwikkelen vanuit Vlaanderen. In de loop van 2024 troffen we hiervoor de voorbereidingen. De Werkplaats is mede-stichter van de nieuwe organisatie vzw *European Centre for the Safeguarding of Living Heritage*. We droegen actief bij aan de Vlaamse beleidswerkgroep rond de kandidaatstelling.

Tocati-meeting in Parijs, Frankrijk.
Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

AANKONDIGING VAN EEN UNESCO CATEGORIE 2-CENTRUM IN VLAANDEREN

UNESCO Categorie 2-centra werken als internationale knooppunten aan samenwerking, kennis- en capaciteitsopbouw rondom immaterieel erfgoed en de UNESCO 2003 Conventie.

In West- en Noord-Europa (de zogeheten UNESCO 'Groep 1'-regio) bestaat er op vandaag geen dergelijk centrum. Daarom werkt Vlaanderen aan een plan voor een Europees Categorie 2-Centrum voor UNESCO. Met vele partners – de andere overheden in België, andere landen in Europa, het European Network of Focal Points, NGO's, facilitatoren en het bredere erfgoedveld – wordt komende jaren hierrond samengewerkt.

Minister Jambon vroeg begin 2024 aan vzw Werkplaats immaterieel erfgoed om de opstart te faciliteren. Na erkenning door UNESCO kan het expertisecentrum officieel starten in 2028.

Wordt dus zeker vervolgd!

INTERNATIONAAL PIONIEREN EN INSPIREREN

OD
5.3

We werken en wisselen internationaal nieuwe thema's en kennis uit.

Vanuit Vlaanderen inspireren we naar het buitenland en vanuit de internationale context brengen we interessante voorbeelden naar Vlaanderen. Via workshops, lezingen en artikels in internationale magazines zorgen we ervoor dat alle expertise die er is opgebouwd, bekend raakt ver over de landsgrenzen heen.

KENNISONTWIKKELING ROND NIEUWE THEMA'S

We organiseren **internationale kennisdeling** rond **audiovisueel documenteren**. Na afronding van het project 'Focus Vakmanschap' in november 2023 volgde de internationale lancering van de online toolbox '[Filming Living Heritage](#)' in mei 2024. Er sloten maar liefst 179 geïnteresseerden uit vijftig landen aan bij het webinar.

We startten een internationaal **expertennetwerk** rond immaterieel erfgoed en **digitale data**.

We ontwikkelen Europese **samenwerkingsprojecten** rond de thema's van **welzijn en toerisme**. Dat doen we o.m. via het Creative Europe Programma.

We zijn **sparring partner** voor de internationale werking rond het **Water en Land** project – rond **duurzame ontwikkeling en klimaatrobuustheid** – van CAG en Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland.

LEZINGEN EN PRESENTATIES GEVEN

We ontvangen elk jaar internationale uitnodigingen voor ervaringsdeling via workshops, lezingen en presentaties. In 2024 waren onze teamleden aanwezig op verschillende fora om te spreken over de volgende thema's:

Digitalisering en digitale datadeling

- [IPRES conference](#) International Conference on digital preservation (Gent, België)
- [Dariah](#) (Lissabon, Portugal)
- [Round table Intellectual property law, artificial intelligence technologies and intangible heritage inventorying](#) (Hull, Verenigd Koninkrijk)
- [CIDOC CRM – Special Interest Group](#) (Parijs, Frankrijk)
- [CIDOC Conference Sustainable Connections: Building Knowledge Networks](#) (Amsterdam, Nederland)

Musea en immaterieel-erfgoedwerking

- [Round Table on 'The role of museums in the intangible cultural heritage safeguarding'](#) (online, Kyiv, Oekraïne)

Inclusie en duurzaamheid

- Experiences on living heritage, inclusivity and sustainability transformation in Flanders & [The role of living heritage in sustainability transformation](#) (Helsinki, Finland)
- [Workshop and Masterclass ICH and sustainability](#) & [ICH and Inequalities](#) (Tartu, Estland)

Stedelijk beleid

- Moderatie panelgesprek [ICH and public governance in the city](#) (Warschau, Polen)
- Reflections on [living heritage and cultural spaces](#) (online, Verona, Italië)

LEZINGEN EN PRESENTATIES GEVEN

Vertalingen naar het Engels

In 2024 schreven we meerdere internationale rapporten, teksten en webpagina's. We beschouwen het immers als onze *moral duty* om in dit internationale werkveld rond immaterieel erfgoed – waar iedereen nog volop aan het bijleren en professionaliseren is – de ontwikkelingen en inzichten vanuit Vlaanderen zo veel mogelijk te delen. We investeren in **Engels vertaalwerk** waar het een meerwaarde vormt voor collega's elders in de wereld.

immaterieelerfgoed.be/files/attachments/4395/The-FAIRx CARE-matrix-ethical-data-practise-for-intangible-cultural-heritage.pdf

filminglivingheritage.org

Publiceren in internationale tijdschriften

In 2024 rondten we ook de finale redactie af van een artikel rond erfgoedbeleid in België, geschreven samen met Marie-Sophie De Clippele en Marike Lefevre. Deze publicatie van **Elgar Encyclopedia of Art and Cultural Heritage Law** verschijnt in 2025.

WE KENNEN HET BELANG VAN DIGITAAL

In 2024 lag de focus van onze digitale werking op twee aspecten:

- het **beheren en onderhouden van immaterieelerfgoed.be**
- het afronden van het **cultureel-erfgoedproject** *Naar Persistente URI's voor immaterieelerfgoed.be: Vitale bouwstenen voor digitaal transformeren in de cultureel-erfgoedsector.*

IMMATERIEELERFGOED.BE BEHEREN EN ONDERHOUDEN

OD
6.1

In de loop van 2024 zetten we ons in voor een optimale gebruikerservaring op immaterieelerfgoed.be.

We losten problemen op rond het aanvraagformulier van de Inventaris Vlaanderen, verbeterden het versturen van automatische bevestigingsmails en voegden een nieuwe cookiebanner en -manager toe.

Maar digitale evoluties gaan razendsnel en wij moeten mee. **In de loop van 2025-2026 voeren we een aantal cruciale technische en inhoudelijke aanpassingen door.** Hiervoor deden we bijvoorbeeld al vooronderzoek naar het presenteren van locatie en tijd op immaterieelerfgoed.be. En eind 2024 tekenden we een **stappenplan en tijdspad** voor de aanpassingen uit.

De huidige look en functionaliteiten van immaterieelerfgoed.be blijven behouden tot medio 2026 een nieuwe versie van de website live zal gaan. Aan de ene kant moet het gebruikersgemak aanzienlijk worden vergroot. Denk aan snelle laadfuncties, makkelijke zoekacties en eenvoudige manieren om ingevoerde informatie aan te passen. En aan de andere kant willen we met een vernieuwde website nog meer inzetten op UNESCO's ethische principes rond het medezeggenschap van erfgoedbeoefenaars bij het ontsluiten van hun erfgoed.

WE DOEN GEBRUIKERSONDERZOEK

Gedurende vier maanden in 2024 liep een **bevraging op de immaterieel-erfgoedpagina's** van immaterieelerfgoed.be. 302 gebruikers beoordeelden de pagina's, met een **gemiddelde score van 3.94 op 5**.

Feedback wees onder andere op de behoefte aan:

- een betere zoekfunctie
- meer visuele content (foto's, video's)
- een overzichtelijkere lay-out
- nauwkeurigere informatie

Hoe zou je deze pagina beoordelen?

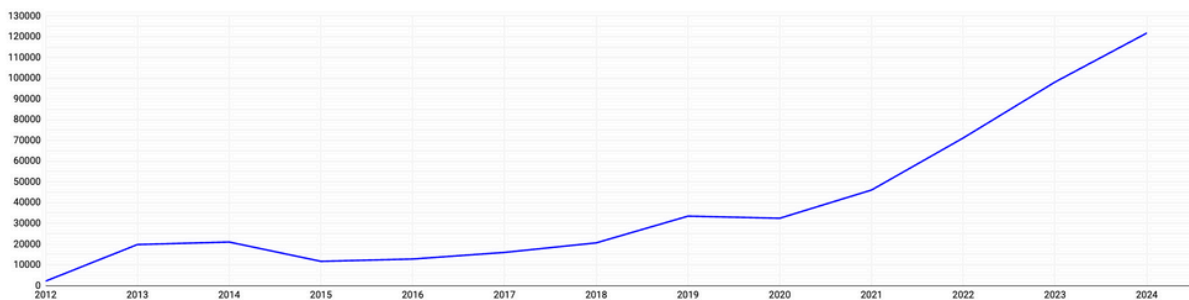
Slecht

Geweldig

Volgende

In 2024 bezochten **121.755 gebruikers** immaterieelerfgoed.be. Dit is een stijging van 24% ten opzichte van 2023.

Ze bekeken samen **300.965 pagina's**: een groei van 31% vergeleken met 2023.

99.852 gebruikers lazen informatie over **immaterieel-erfgoedpraktijken**, 4.688 **nieuwsartikels** en 2.025 **evenementen**.

De **gemiddelde engagementstijd** per gebruikerssessie was **48 seconden**.

Ten minste **783 websites verwijzen** vanuit 151.334 webpagina's **naar immaterieelerfgoed.be**.

NAAR EEN DIGITALE STRATEGIE EN DATA-INTEGRATIE

OD
6.2

Immaterieel erfgoed registreren gebeurt met inspraak van de betrokkenen en houdt idealiter zo veel mogelijk rekening met de voortdurende dynamische ontwikkeling van dit erfgoed.

Dit maakt dat er – in vergelijking met bijvoorbeeld roerend of onroerend erfgoed – nog minder immaterieel erfgoed digitaal ontsloten is.

De bestaande **digitale data** over immaterieel erfgoed is over het algemeen **weinig gestructureerd** en **amper gestandaardiseerd**. **Informatie uitwisselen** tussen diverse (online) organisatieplatformen is daardoor dus allesbehalve evident. Maar **standaardisering** en **data-integratie** zijn belangrijke volgende stappen voor de toekomstige duurzame aanwezigheid van immaterieel erfgoed online. **Persistente URI** (*uniform resource identifiers*) zijn hiervoor eveneens cruciaal. Ze realiseren **toekomstbestendige online links naar inhoud op webpagina's**.

Het project **Naar Persistente URI's voor immaterieelerfgoed.be** – dat we afrondden in augustus 2024 – heeft een basis gelegd voor:

- een **ethische omgang rond het delen van immaterieel-erfgoeddata**
- **technische keuzes met betrekking tot de implementatie van pURI** bij beschrijvingen van immaterieel erfgoed en borgingsacties

Beide zijn vitale bouwstenen voor de digitale aanwezigheid van immaterieel erfgoed in het cultuurlandschap. De bevindingen uit het project werden afgetoetst met **enkele immaterieel-erfgoedgemeenschappen (rond bakken en rond schieten op de staande wip)** en twee musea. **Als eerste test rond data-integratie** werden koppelingen gelegd tussen museale objecten en de beschrijving van immaterieel-erfgoedpraktijken op immaterieelerfgoed.be.

Het pURI-project diende als voorbereidende fase voor:

- het ontwerpen van een **digitale strategie met inbegrip van een aanpak voor data-integratie**
- de overstap naar een **nieuw CMS framework in 2025-2026**

In augustus ronden we het project rond persistente URI voor immaterieelerfgoed.be af met een kennisdelingssessie en een expertenmeeting in Brussel.
© Femke den Hollander i.o.v. Werkplaats immaterieel erfgoed

Opstart internationaal expertennetwerk rond duurzaam online ontsluiten en delen van data rond immaterieel erfgoed

In augustus organiseerde de Werkplaats een tweedaagse kennisdelingssessie met experts op het vlak van digitaal werken met immaterieel erfgoed. De focus lag op thema's als **auteursrechten, AI, databeheer en (linked) data**. Door deze expertisegebieden te bundelen, leggen we de basis om gezamenlijk toekomstige uitdagingen rond immaterieel-erfgoeddata in kaart te brengen. Kennisuitwisseling staat daarbij centraal.

Harriet Deacon gaf een keynotepresentatie over AI en datagovernance, terwijl Brigitte Vézina van Creative Commons het project 'Towards a Recommendation on Open Cultural Heritage' (TAROCK) toelichtte. De Werkplaats presenteerde er de resultaten van het project 'Naar persistente URI's voor immaterieelerfgoed.be'.

De expertengroep besprak databeheer, auteursrechten/intellectueel eigendom en standaardisatie. En er werden **actiepunten** geformuleerd:

- samenstellen van een toolbox met richtlijnen voor databeheer
- opzetten van een immaterieel-erfgoedontologie
- verder onderzoek voeren naar vraagstukken rond intellectueel eigendom en het bevorderen van standaardisering

DE WERKPLAATS IS EEN DUURZAME EN GEDEELDE ORGANISATIE

De Werkplaats draagt zorg voor de organisatie. We zetten in op integrale kwaliteitszorg, een gemotiveerde personeelsploeg en een robuust financieel beleid.

DE VZW DUURZAAM, GEDEELD EN TRANSPARANT BEHEREN

OD
7.1

BESTUUR EN ALGEMENE VERGADERING

Verschillende profielen, die de stakeholders en thema's binnen de werking vertegenwoordigen, sturen de Werkplaats aan. Begin 2024 lanceerden we een oproep voor nieuwe leden voor het Bestuur en de Algemene Vergadering van de vzw. Dit leverde ruim tien kandidaturen op!

In maart 2024 werden vervolgens **vijf nieuwe leden* verkozen**. Hun expertise reikt van museale-, archief- of bibliotheekwerking tot stedelijkheid, onroerend erfgoed en diversiteit. De **multiperspectiefbenadering** blijft zo gewaarborgd.

De leden van de vzw na de Algemene Vergadering van maart 2024:

Bestuursleden

Luc Rombouts (voorzitter)
Eveline Seghers (secretaris)
Lies Buyse (penningmeester)
Leo Adriaanse
Jana Kerremans*
Mieke Maes
Lize Neyts
Poli Roumeliotis
Dries Van Den Broucke*
Els Veraverbeke*

Algemene vergadering: extra leden

Tom Callebaut
Sara Clissen*
Hilde Cuyt
Bert De Munck
Anne-Greet Denolf (voor Huis van Alijn)
MARIKE Lefevre
Noël Salazar
Joke Vandenabeele
Kess Vandermeulen*

Er vonden **vier bijeenkomsten van het Bestuur** en **twee bijeenkomsten van de Algemene vergadering** plaats het afgelopen jaar. Tijdens een **Buitengewone Algemene Vergadering** werd een **statutenwijziging** gestemd. Conform de **Bestuurscode Cultuur** maakt die de herkiesbaarheid van de bestuurders tot tweemaal - in plaats van eenmaal - toe mogelijk.

vzw Werkplaats immaterieel erfgoed zetelt sinds maart 2024 als **stichtend lid** in het Bestuur van de nieuw opgerichte vzw *European Centre for the Safeguarding of Living Heritage*. IMPACT Advocaten verzorgde juridisch advies aan alle betrokken partijen.

De Werkplaats **investeert** in de opstart van dit **UNESCO Categorie-2-Centrum in wording**, zowel op **financieel** vlak als middels **expertise-inbreng**. We dragen o.m. **juridische** en **personeelskosten**. We leiden mee de ontwikkeling van het centrum in goede banen. We doen o.m. vooronderzoek rond doelstellingen of *governance*, trekken de Bestuursvergaderingen en Algemene Vergaderingen van de nieuwe vzw en nemen deel aan de 'Werkgroep kandidaatstelling naar UNESCO' van het Departement Cultuur, Jeugd en Media.

PLANNEN EN EVALUEREN VAN DE WERKING

We maken zorgvuldig werk van de **planning en evaluatie van de werking** – zowel intern als voor externe stakeholders.

Planning intern

- Elk deelteam stelde een **actieplan op voor 2024-2025** en presenteerde dit vervolgens aan het volledige team, zodat de plannen op elkaar konden worden afgestemd.
- De aanpak van het **wekelijkse en periodieke teamoverleg** werd in de loop van het jaar bijgestuurd. Hiervoor stelden we de *Leidraad Werkafspraken en Interne Communicatie* op, een dynamisch document dat we aanpassen wanneer tussentijdse evaluaties dit vereisen.

Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

Externe evaluatie

- **We blikten financieel en inhoudelijk** terug op 2023, met de jaarrekening 2023 en het jaarverslag 2023 dat we indienden bij de Vlaamse overheid op 1 april.
- We verzorgden **verslaggeving** t.a.v. de Vlaamse overheid na afloop van het **cultureelerfgoedproject** rond persistente URI voor immaterieelerfgoed.be.

TRANSPARANT COMMUNICEREN OVER BELEID EN WERKING

We staan erop om **helder naar alle belanghebbenden te communiceren** over het **beleid en de werking van de organisatie**.

We schreven aan de start van de nieuwe beleidsperiode 2024-2028 een **toegankelijker versie** van het **beleidsplan** dat eerder bij de Vlaamse overheid werd ingediend. In 2024 werkten we de inhoud van deze **publieksvertaling** af. Begin 2025 staan de vormgeving en het drukwerk op de planning. Zes strategische doelstellingen kregen volgende vertalingen:

SD1 - De zichtbaarheid, de beeldvorming en bewustzijn van immaterieel erfgoed zijn maatschappelijk verbreed	→ We maken het zichtbaar
SD2 - Een ruim netwerk van erfgoedgemeenschappen rond immaterieel erfgoed is uitgebouwd	→ We zorgen samen
SD3 - Praktijken rond borgen zijn duurzaam versterkt	→ We geven het toekomst
SD4 - Cross-sectorale samenwerking rond immaterieel erfgoed is gegroeid	→ We doen het cross-sectoraal
SD5 - Vanuit uitgebouwde netwerken internationaal gangmaker zijn	→ We spelen internationaal
SD6 - In het digitaal cultureel ecosysteem is immaterieel erfgoed ontwikkeld, met immaterieelerfgoed.be als spil	→ We kennen het belang van digitaal
<i>De zevende strategische doelstelling - een duurzame en gedeelde organisatie zijn - schatten we te technisch en administratief van aard om deel uit te maken van de publieksvertaling.</i>	

Transparant communiceren over beleid en werking doen we ook **op onze sociale media**. Zeker op **LinkedIn** is de **werking achter de schermen van de Werkplaats** sterker zichtbaar. *Wie is er aan de slag bij de organisatie en waar ligt ieders expertise? Welke activiteiten organiseren we, en hoe bereiden we die voor? Aan welke evenementen nemen we deel, als spreker of toehoorder?*

Aan het eind van 2024 stuurden we onze achterban **warme wensen in immaterieel-erfgoedstijl**.

Illustratrice Emmeline Geiregat ontwierp een nieuwjaarskaart vol einde- en nieuwjaarsrituelen, geïnspireerd door tradities en rituelen uit de Grote Verzameling.

PERSONEELSBELEID

OD
7.2

Het personeel van de vzw is een belangrijke hoeksteen van de werking. Dankzij de stijging van de **werkingssubsidie** en het verwerven van **projectmiddelen** kon de **medewerkersploeg** van de Werkplaats vanaf 2024 **worden versterkt**.

Enkele collega's met **tijdelijke** aanstellingen kregen een arbeidsovereenkomst van **onbepaalde duur aangeboden**. Daarnaast vonden in het voorjaar een reeks sollicitatiegesprekken plaats om **nieuwe of openstaande functies** binnen het organogram in te vullen. In 2024 waren 11.06 VTE aan de slag (bezettingscoëfficiënt 9,79).

De Werkplaats streeft ernaar een **kwalitatief personeelsbeleid** te voeren. De tevredenheid, het welzijn en draagkracht van de medewerkers staan voorop:

- Zoals ieder jaar vonden er **functioneringsgesprekken** met alle medewerkers plaats. De globale analyse van deze gesprekken toont dat we als team nog meer willen inzetten op krachtig samenwerken, en op feedback geven en ontvangen. Begin 2025 volgen we - onder begeleiding van *Kwadraet* - de training 'Sterk op het Werk'.
- We zetten in op **individuele en gezamenlijke vormingsnoden**. Dit blijkt uit de ruim 75 opleidingen die de teamleden volgden in 2024, en de geplande workshop rond 'Webcopy' via *I Like Media* (voorjaar 2025) voor het voltallige team.
- In 2024 besteedden we extra **aandacht aan het verlonings- en verlofbeleid** van de vzw, met o.m. het verhogen van de waarde van de maaltijdcheques per gewerkte dag en een uitbreiding van de verlofregeling.

Naast de vaste ploeg wordt de werking gerealiseerd in samenwerking met **vrijwilligers en freelancers**. We konden op hen rekenen voor redactiewerk, fotografie-opdrachten of praktische hulp bij evenementen.

Het team van de Werkplaats.
Dieter Vanfraechem i.o.v. Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

De jaarlijkse **teamdag** bracht ons dit jaar naar Halle. Pierre Kesteloot, gids bij Natuurpunt en in zijn vrije tijd ook staande wipschutter, loodste ons - net na het bloeien van de hyacinten - door het Hallerbos. We kregen uitleg over het bos en de menselijke ingrepen erin. Erna verkenden we het centrum van Halle, dronken we koffie bij een artisanale koffiebranderij en leerden we elkaar beter kennen in een geslaagd groepsspel.

Werkplaats immaterieel erfgoed (CC BY-SA 4.0)

EEN BLIK OP DE OPLEIDINGEN DIE HET WERKPLAATS-TEAM VOLGDE

TITEL	OPLEIDING DOOR
Onroerend erfgoed summit	Agentschap Onroerend Erfgoed
Rondetafel: Cultural Heritage in Education: Challenges, Solutions, and Future Directions	Ankara Hacı Bayram Veli University Department of Turkish Folklore UNESCO Chair on Intangible Cultural Heritage in Formal and Informal Education
Onzième colloquium internationale du CFPCI	Centre français du patrimoine culturel immatériel
Ontmoetingsdag: Erfgoed en biodiversiteit	Centrum Agrarische Geschiedenis, Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland
Open Culture - Whose open culture? Decolonization, indigenization and restitution	Creative Commons
Green transition	Creative Europe
Webinar series: Intangible Cultural Heritage and Sustainable Development	CY Cergy Paris Université
DARIAH Annual event	DARIAH
A Brush of Silence	Docfest, Werkplaats immaterieel erfgoed, Handmade in Brugge
ECHOES Policy Event - Toward the Cultural Heritage Cloud	ECHOES European Project
Digital Storytelling Festival: Opening audiences to new horizons, heritage and media	Europeana
Boost uw communicatie met AI	FARO
CHARTER - European Cultural Heritage Skills Alliance	FARO
Lerend netwerk: Verzamelen van erfgoed van het dagelijks leven	FARO
Naar een optimale samenwerking! Contactdag voor erfgoedcellen en landelijke dienstverleners	FARO, Landelijke dienstverlenende organisaties
LIVIND	Finnish Heritage Agency
Une politique européenne pour l'artisanat	FOD Economie
Studiedag Erfgoedvoelen	Huis van Alijn, Museum Dr. Guislain
Deep Democracy Level 1	HUMMUS
ICH Tourism Dialogue	ICH NGO Forum
Round Table: ICH and Climate Change	ICH NGO Forum
Seminar: ICH and Climate change	ICH NGO Forum
Symposium ICH NGO Forum	ICH NGO Forum
Webinar: ICH NGO Forum on WIPO's 2024 Treaty on IP, Genetic Resources and Associated Traditional Knowledge	ICH NGO Forum
Symposium #Heritage Alive	ICH NGO Forum - Journal #HeritageAlive
ICH NGOs and the UNESCO Overall Results Framework	ICH NGO Forum - WG ORF and WG Policy and legal development
Conferentie: Collecting with(in) cities	ICOM (COMCOL en CAMOC)
iPRES congres	iPRES & meemoo
HEART: Educational toolkit publication seminar	Kansalais Foorumi - Study centre citizens' forum
Symposium: Immaterieel erfgoed vandaag	Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland
Basisopleiding Communicatie voor socialprofitorganisaties	Kortom
Slim adverteren op Facebook en Instagram	Kortom
30 Days to Learn Laravel	Laracasts
Webinar Tracks4Crafts: Crafts: Legal Framework and Intellectual Property Protection	Latvian Academy of Culture
Federal Learning Account	Liantis

TITEL	OPLEIDING DOOR
Conférence Le Geste	MAD Brussels
Bootcamp open culturele data	meemoo
Vlaams-Nederlandse studiedag digitale strategie	meemoo & Nederlandse Netwerk Digitaal Erfgoed
Rondetafel: Cultural Heritage & Health	Musée du Quai Branly
Internationale Winter and Spring Schools 2023-2024: Cultural heritage and Wellbeing. Textile Cities	Museum Dr Guislain, Leeds Museums and Galleries, UCLARts and Scineces, Red Star Line Museum, Erfgoed Tilburg, Bart De Nil
Panelgesprek met experts uit de zorg- en erfgoedsector: Hoe gebruik je erfgoed(objecten) in de zorg?	Museum Dr. Guislain, Huis van Alijn, Erfgoedhuis Zusters van Liefde
International Conference Culture & Mental Health: Refugees	Museum Dr. Guislain, TOON
Financieringsnoden bij gemeenschappen	OP/TIL
Infomoment: Kleinschalige bovenlokale cultuurprojecten	OP/TIL
OP/HEF: inspiratie- en netwerkevent voor cultuurmakers	OP/TIL
Subsidies kleinschalige of grote bovenlokale cultuurprojecten & hoe achterban toeleiden?	OP/TIL & FARO
Onder de loep: UNESCO Framework for Culture and Arts Education	Publiq
Onderwijs als partner in crime	Publiq
Symposium: Emancipatie van roerend erfgoed	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed Nederland
Symposium: Archives for safeguarding ICH	SIEF and ICH NGO Forum WG Research
Vakantie	Sociare
Inspiratiemoment: Hoe burgerinitiatieven aan politiek doen	Socius
Webinar 'Eerste Hulp bij Webtoegankelijkheid'	STATIK
UNESCO ASPnet meeting	UNESCO ASPnet
Seminar ICH and Inequalities	UNESCO Chair on applied sciences in ICH
Workshop and Masterclass ICH and sustainability	UNESCO Chair on applied sciences in ICH
Heritage Week & panel sessions on AI, on ICH and global governance, on ICH governance in the city	UNESCO Chair on ICH in Public and Global Governance (Poland)
Lezing Laurajane Smith: Affective Heritage Revisited	Universiteit Antwerpen
Solidi Conference	Universiteit Antwerpen
How to create a scientific poster?	Universiteit Antwerpen, The Floor is Yours
Lezing Yujie Zhu: Rethinking Heritage as Public Education: Challenges and Possibilities	Universiteit Antwerpen - Faculteit Ontwerpwetenschappen
Heritage Lecture Prof. Lyn Meskell: Saving the World? Reflections on UNESCO's Mid Century Mission in Conflict	Universiteit Utrecht
Vorming: Hartelijk onthaal van nieuwe medewerkers: sleutelpositie van de leidinggevende	Verso
Unity in Diversity? Culture, Heritage and Identity in Europe	Vlaamse overheid
Seminarie Unesco Leerstoelen in Vlaanderen	Vlaamse Unesco Commissie
Ocean Decade meets Mission Ocean: programme	VLIZ en Vlaamse Unesco Commissie
Leer ontwerpen met Canva	Vonk
Persistente URI voor immaterieelerfgoed.be: kennisdelingsmoment	Werkplaats immaterieel erfgoed
Basiscursus immaterieel erfgoed: Beleid en praktijk in Vlaanderen	Werkplaats immaterieel erfgoed & FARO
Basiscursus immaterieel erfgoed: UNESCO	Werkplaats immaterieel erfgoed & FARO
Vlaams-Nederlandse uitwisselingsdag immaterieel erfgoed	Werkplaats immaterieel erfgoed & Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland
International Webinar: Toolbox Filming Living Heritage	Werkplaats immaterieel erfgoed en Bokrijk - Vakmanschap & Erfgoed

EEN STEVIG EN INTEGER FINANCIIEEL BELEID VOEREN

OD
7.3

Het **financieel beleid** van de organisatie wordt gevoerd via een **analytisch model met dubbele boekhouding**. De jaarrekening 2024 werd **gecontroleerd** door een **erkend revisor**.

De Werkplaats ontving een **werkingssubsidie vanuit het Cultureelerfgoeddecreet** (€1.077.000).

De **Stad Brugge** (waar de maatschappelijke zetel van de organisatie gevestigd is) droeg €6.000 bij aan de werking.

De Werkplaats ontving in 2024 middelen vanuit het **Sociale Maribelfonds** (€26.848,60) en n.a.v. het **Vlaams Intersectoraal Akkoord** (€45.473,77).

Daarnaast doet de organisatie voortdurend inspanningen om **bijkomende financiering** te genereren. Binnen *alle* doelstellingen - maar nadrukkelijk binnen de doelstelling rond cross-sectoraal samenwerking - is er aandacht voor fondsenwerving. In 2024-2025 lopen enkele tijdelijke aanstellingen van medewerkers - gefinancierd vanuit de structurele middelen - met verlenging van arbeidscontract onder voorbehoud van succesvolle projectontwikkeling.

De inzet op bijkomende financiering bestond in 2024 uit:

Strategisch doel	Bijkomende financiering?	Budget?
Voor de doelstelling rond zichtbaarheid, beeldvorming en bewustwording	We verkregen een subsidie bij de Nationale Loterij voor het Ambacht in Beeld Festival	€10.000
Voor de doelstelling die inzet op cross-sectorale samenwerking	We realiseerden voor de periode 2024-2027 projectfinanciering vanuit Creative Europe voor het Living Heritage Journeys project i.k.v. duurzaam toerisme . ***	€208.877 ***
	We dienden voor dit project in september een co-financieringsaanvraag in bij de Vlaamse overheid.	€89.518
	We zetten in op fondsenwerving via Creative Europe voor een internationaal project rond immaterieel erfgoed en mentaal welzijn bij mensen met een vluchtervaring (indienen in 2025)	nader te bepalen
	We schrijven een subsidieaanvraag uit voor een project rond STEM- onderwijs bij VLAIO (indienen in 2025)	nader te bepalen
Voor de werking rond immaterieel erfgoed in het digitaal ecosysteem	Tot en met augustus 2024 liep de projectsubsidie voor het cultureelerfgoedproject rond persistente URI voor immaterieelerfgoed.be	€111.000 (sept. 2023 t/m aug. 2024)

COLOFON

Een terugblik op 2024 door Werkplaats immaterieel erfgoed vzw

Maatschappelijke zetel:

Sint-Jakobsstraat 36
8000 Brugge

Kantoor- en postadres:

Emile Feronstraat 153
1060 Sint-Gillis

+32 2 899 84 33

info@werkplaatsimmaterieelerfgoed.be
immaterieelerfgoed.be

immaterieelerfgoed.be is eigendom van de Vlaamse overheid.
Deze website wordt in samenwerking met de Werkplaats
beheerd.

